

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงสาธารณสุข. โครงการพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2520-2524 พระนคร . ร.พ.สำนักข่าวพาณิชย์ กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2519, หน้า 55.

กระทรวงสาธารณสุข. ชุมนุมบทความ เอกสารโรเนียว, กองวางแผนสาธารณสุข (30 ตุลาคม 2516) หน้า 21.

กระทรวงสาธารณสุข. "เอกสารประกอบการประชุมอนุกรรมการวางแผนพัฒนาสาธารณสุข". 2518. (อค์สำเนา).

จรรยา วงศ์สายัณห์. "เทคโนโลยีในทางการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

ชวาล แพร์ศักดิ์. เทคนิคการวิจัย. พระนคร . อักษรเจริญทัศน์, 2507.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การศึกษากับการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยในสังคมไทย," ประชาชาติ 1 (มีนาคม, 2517), 56-60.

..... . "การปรับปรุงการสอนตามแผนจุฬาฯ." เอกสารประกอบการประชุมทางปฏิบัติการตามโครงการอบรมอาจารย์ : ครั้งที่ 1, 2, 3, 4. ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518-19.

..... . นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์, 2519. (อค์สำเนา)

ชัยมงคล-พรหมวงษ์. เอกสารทางวิชาการ : เทคโนโลยีทางการศึกษา. แผนกวิชา
โสตทัศนศึกษา, 2517. (อัครสำเนา).

..... . "แนวทางการผลิตชุดการสอน," เอกสารวิชาการนวัตกรรมการสอนและ-
เทคโนโลยีทางการศึกษา, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์, 2518.
(อัครสำเนา).

..... . "ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน," วารสารครุศาสตร์, 6 (ตุลาคม, 2518).

ประคอง กรวรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช, 2515.

เป็รื่อง กุญฑ. "ลู่ทางการนำเทคโนโลยีมาช่วยปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาในระดับ
ประถมศึกษา," ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา.
พระนคร . โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

มาลี โทสกุล. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "การเลิกทาสในสมัยรัชการที่ห้า"
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ-
มหาวิทยาลัย, 2518.

รัตนา ศิริพานิช. "เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา," เอกสารประกอบการบรร-
ยายเรื่องการจัดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม, วิทยาลัยครูธนบุรี, 2517.
(อัครสำเนา).

ละเอียก อุคมนตรี. "ชุดการสอนรายบุคคลวิชาคุณธรรมสำหรับนักเรียนคุณธรรม คณะ-
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนก
โสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, 2519.

- วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารทางวิชาการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2518. (อัครสำเนา).
- สุนันท์ ปัทมาคม. "ชุดการสอน," นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา, การสัมมนาทางวิชาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. (อัครสำเนา).
- สุคา สิ้นสกุล. "การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- แสงอรุณ โปร่งขุระ. "ประสิทธิภาพการสอนวิชาสังคมศึกษาในห้องเรียน แบบศูนย์การเรียนและห้องเรียนแบบธรรมชาติ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา." วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สำเภา วรางกูร. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการบริหารและนิเทศงานโสตทัศนศึกษา. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. (อัครสำเนา).
- สิทธิชัย ทิโลกะวิชัย. "ชุดเรียนเบ็ดเสร็จรายบุคคลสำหรับวิชาการผลิตภาพยนตร์เพื่อการศึกษ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

- Covington, M.V, R.S. Crutchfield, and L. Davies, The Productive thinking Program (Berkeley, Cslifornia : Educational Innovation, 1966.)
- Exkhardt, Wymen Walter. "Learning in Multi-Media Programmed Instruction as a Function of Aptitude and Instruction Rate Controlled by Compressed Speech," Dissertation Abstracts, Vol. 34 (1971).
- Finn. James D. "Emerge of Educational Technology," Educational Media and Innovation. New York : McGraw-Hill Co., 1968. pp. 165-190.
- Gerlach, Vernon S., and Ely, Donald D. Teaching and Media : A Systematic Approach. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice Hall, Inc., 1971.
- Langstaff, Anne Louise. "Development and Evaluation of Auto-Instruction Media Package for teacher Education," Dissertation Abstracts, Vol. 4, No. 4 (1972).
- Medaniel, Kinding & Putnam "Bones, Joints and Museles of the Human Body," (London : Glencoe press A Divission Collier - Macmillan Ltd.)
- McDonald. Ellen Jean Baird. "The Development and Evaluation of a set of Multi-Media Self-Instructional Learning Activity Package for Use in Remedial English at an Urban Community College," Dissertation Abstracts, Vol. 34, No. 4 (1971).

Ortho Diagnostics, "Immunoematology : Principles and Practice"

(New Jersey : Raritan, Basic Systems, Inc., 1965).

Shores Louis. Instructional Materials : An Introduction for

Teachers. New York : The Ronald Press Company, 1960.

Treffinger, Donald J., and Ripple, Richard E. "Programmed

Instruction in Creative Problem Solving," Educational

Leadership, Vol. 28 (March, 1971).

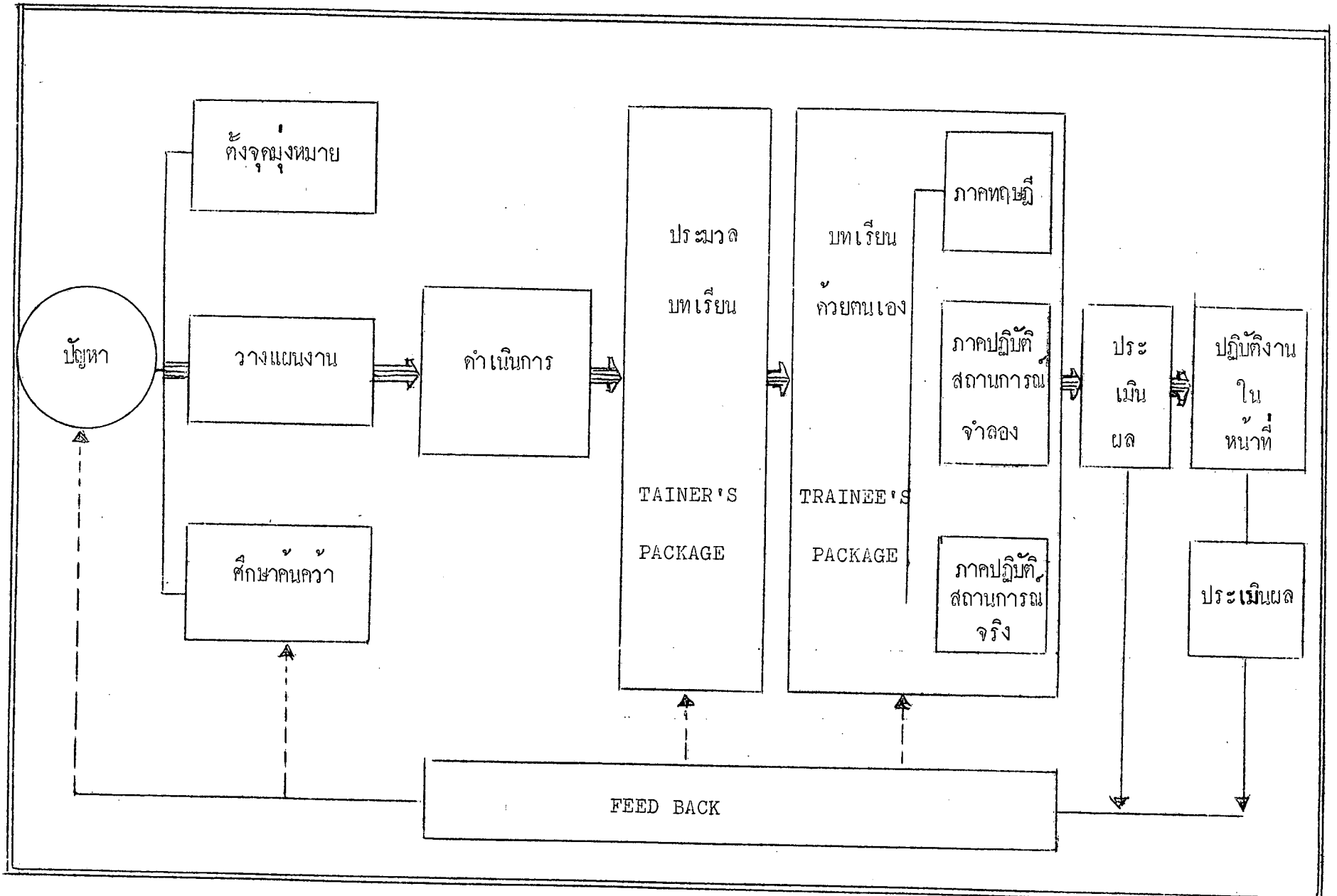
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

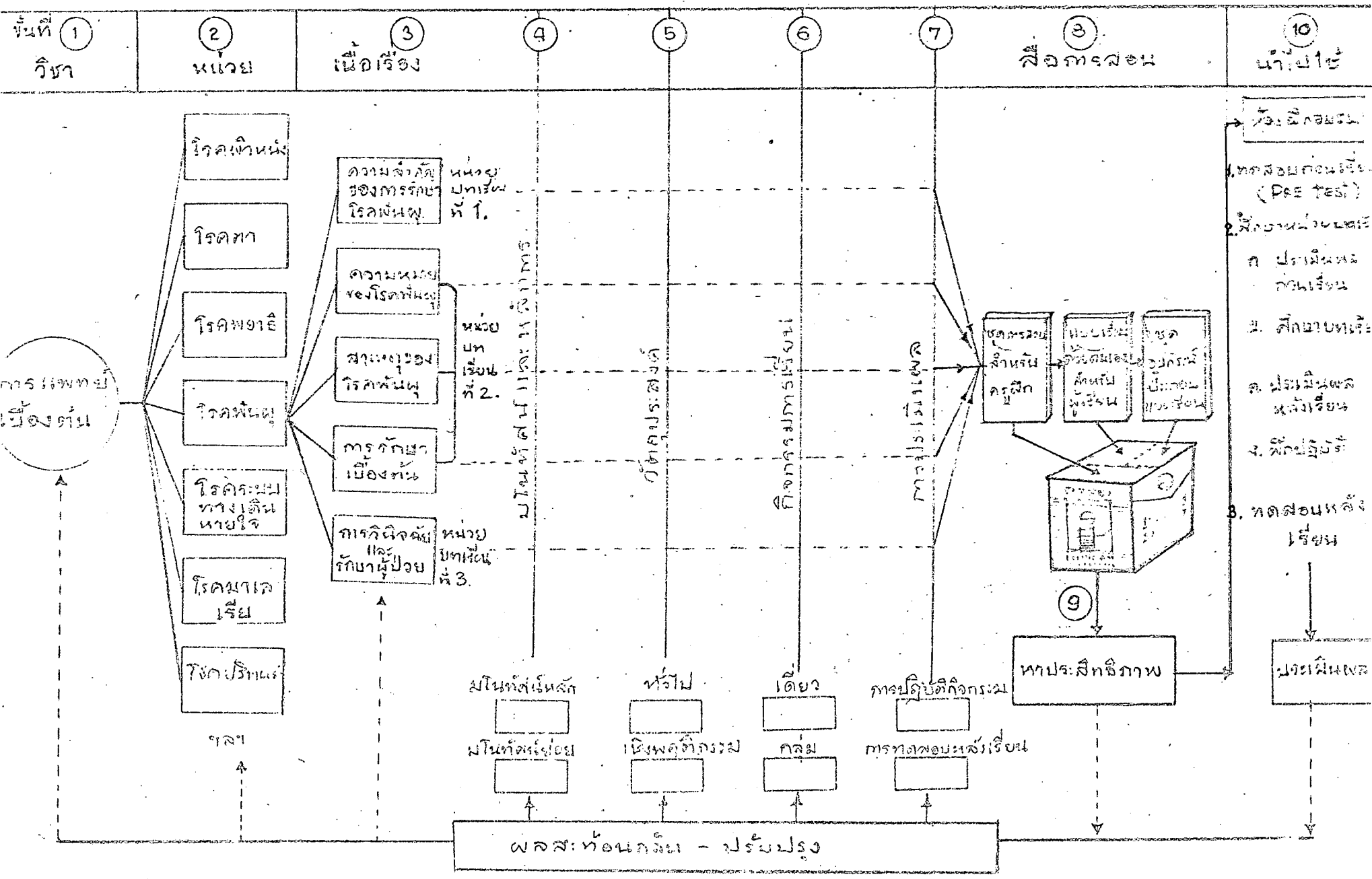
แผนภูมิแนะนำชุดการสอน

กระบวนการสร้างและใช้

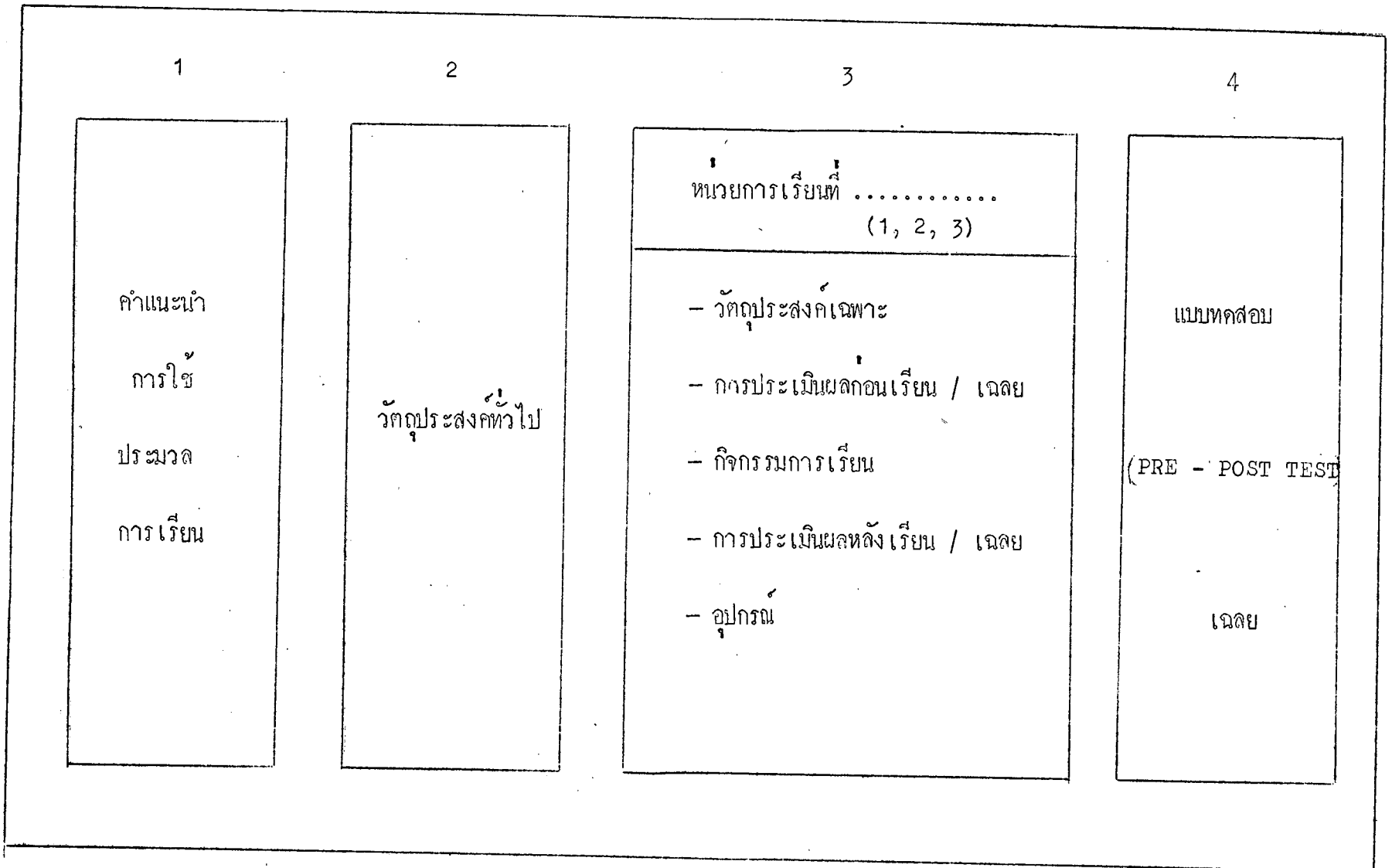
ชุดการสอนแบบโปรแกรม

แบบจำลองการผลิตชุดการสอนด้วยภาพเรื่องโรคพืช (ตามแผนจุดฟ้าๆ)

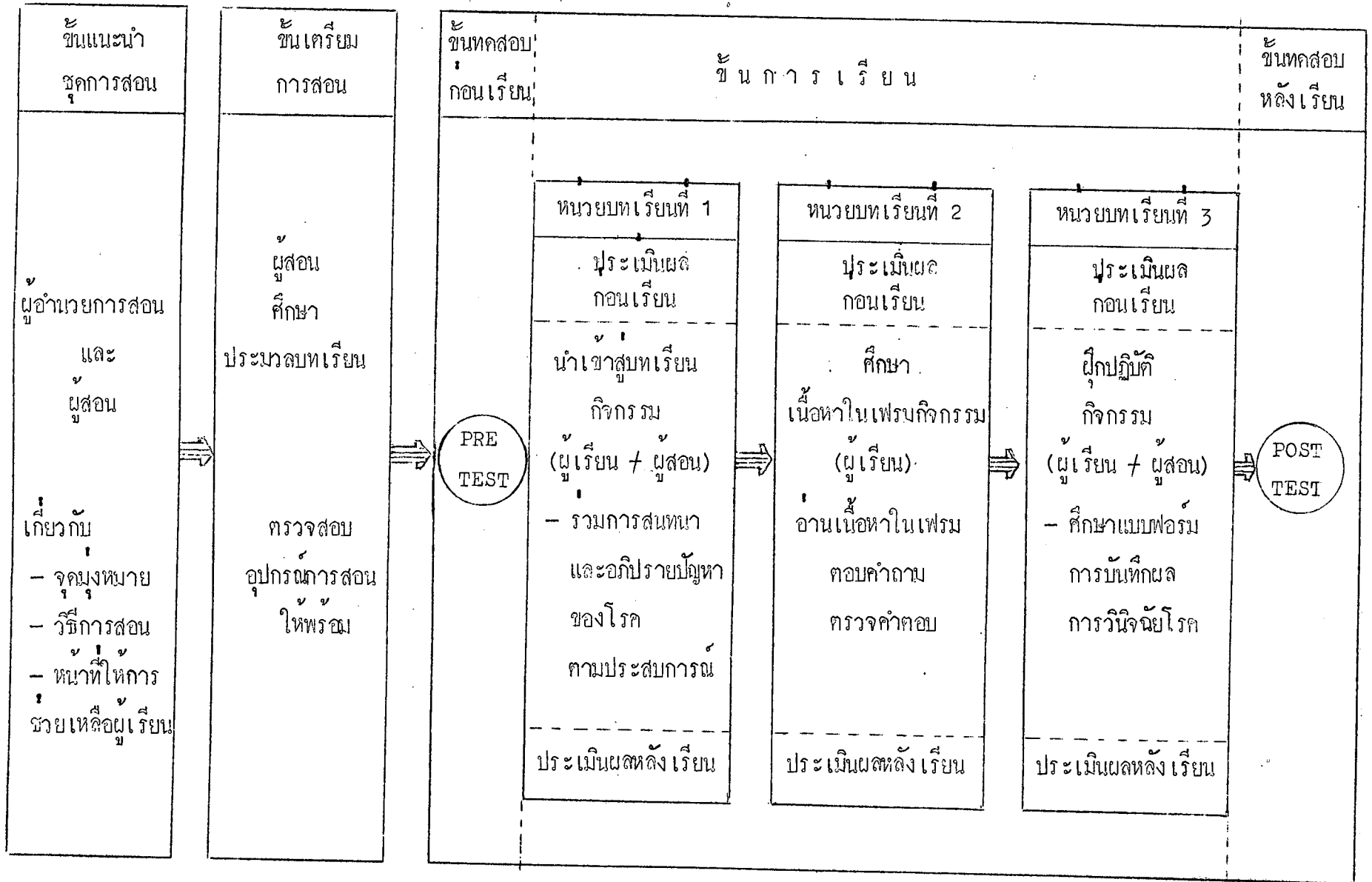
ส่วนประกอบ ของ ประมวลบทเรียน

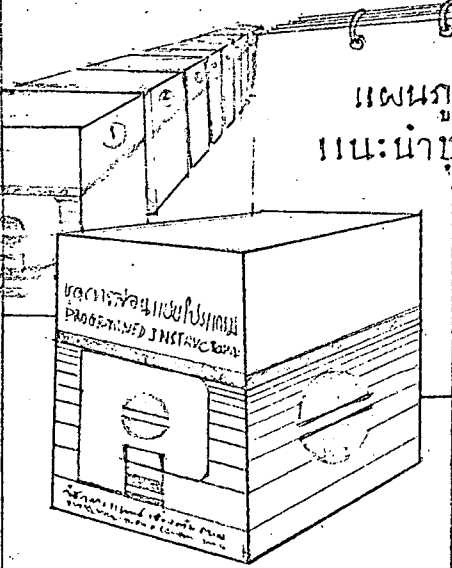
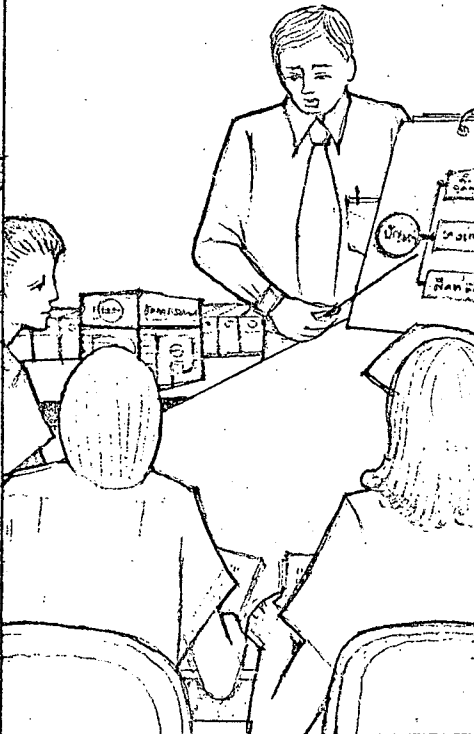
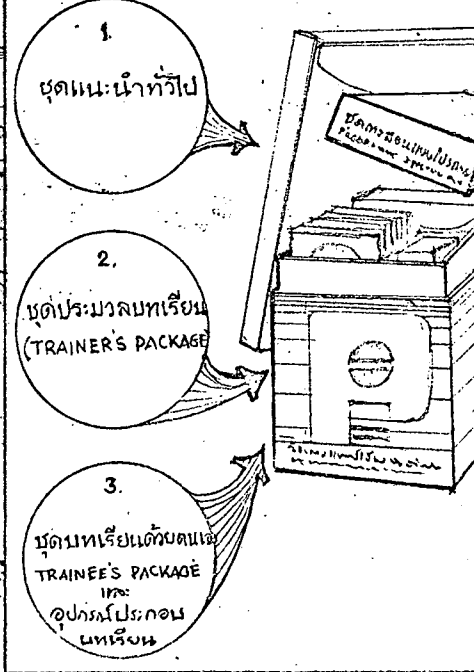

ส่วนประกอบของบทเรียนด้วยตนเอง

ชุดที่ 1					ชุดที่ 2
คำแนะนำ การใช้ บทเรียน	เฟรมที่ ... เนื้อหา คำถาม คำตอบ	ภาพประกอบ เนื้อหา	แผนภูมิ การรักษาโรค FLOW CHART	แบบฟอร์ม บันทึกผล การวินิจฉัยโรค	ชุดอุปกรณ์ ประกอบ บทเรียน

ขั้นการดำเนินการ เรียนการสอน

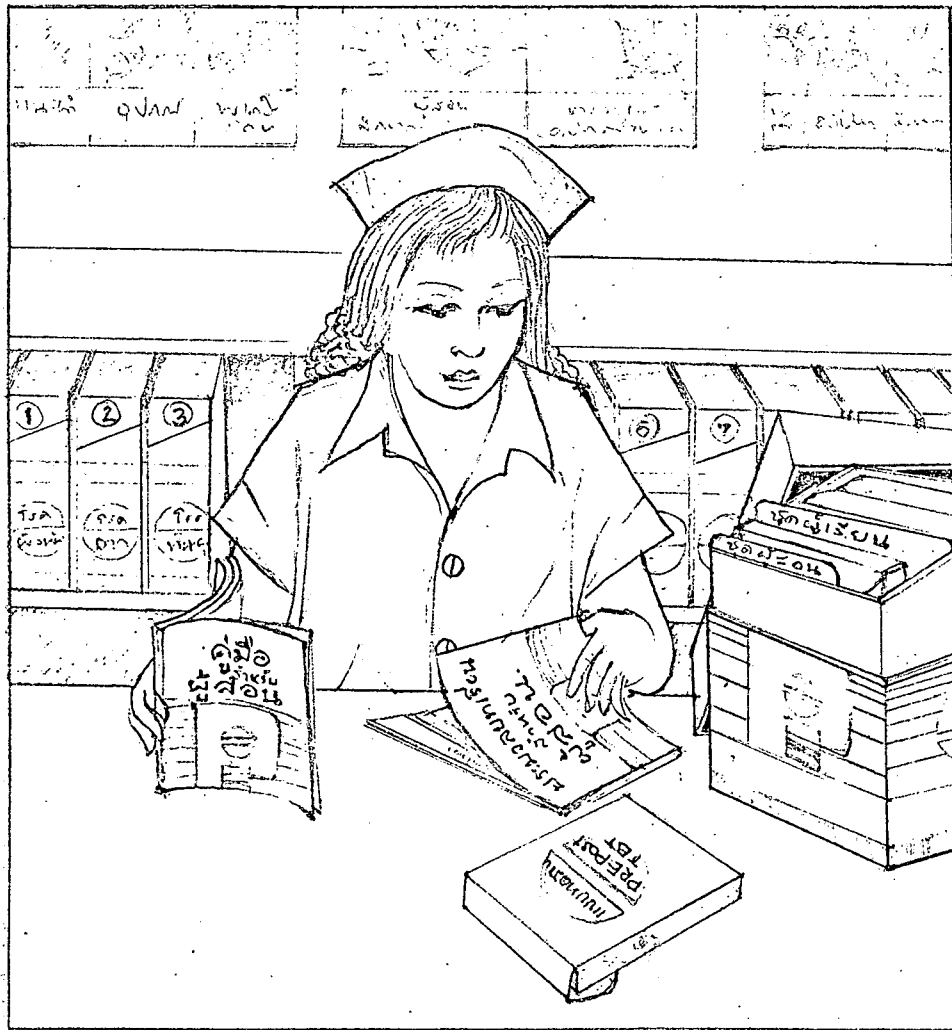

ขั้นที่ 1 เเนะนำทั่วไปเกี่ยวกับชุดบทเรียน

<p>ก.</p>	<p>ข.</p>	<p>ค.</p>	<p>ง.</p>
			
<p>ลักษณะของชุดบทเรียน</p>	<p>แนะนำวิธีใช้ ผู้อำนวยการสอนและผู้สอน</p>	<p>อุปกรณ์ที่อยู่ในกล่อง</p>	<p>การเก็บรักษา</p>

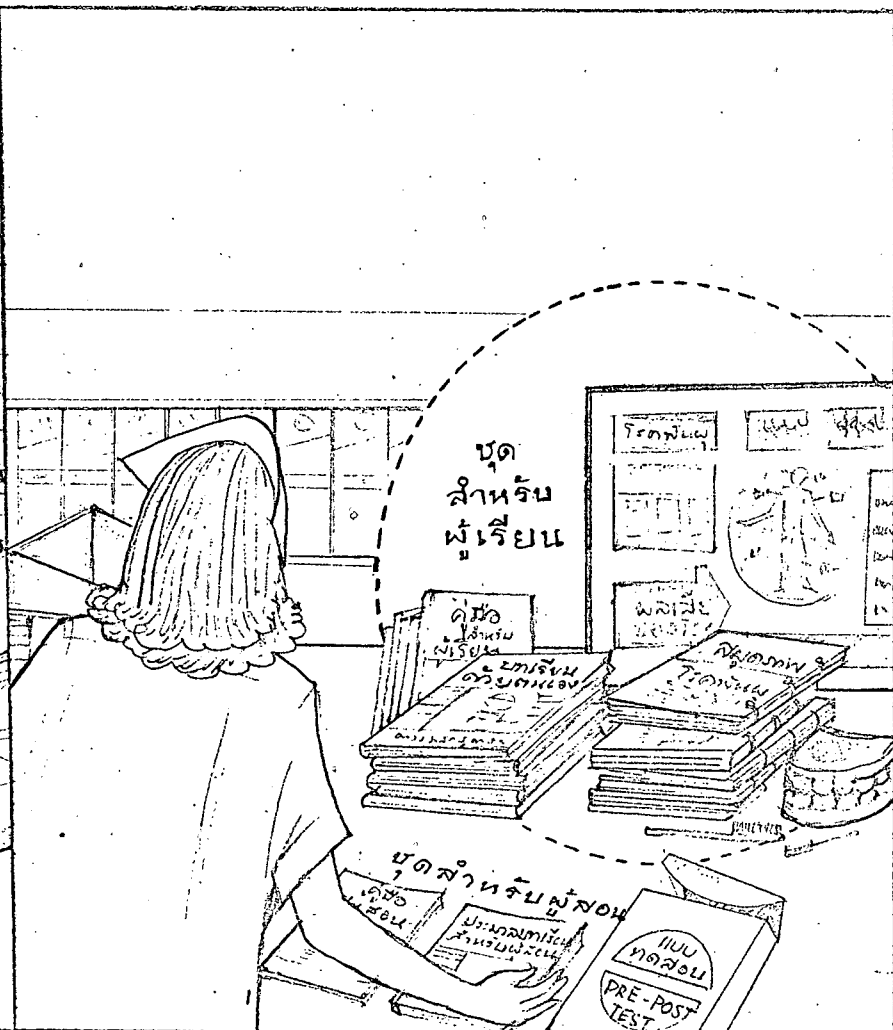
ก.

ข.

ผู้สอน

ศึกษาคู่มือและประมวลบทเรียน

ตรวจเช็คอุปกรณ์ในกล่อง

ก.

ข.

ค.

ง.

จ.

	ประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 1	ประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 2	ประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 3	
				
	ประเมินผลหลังเรียน	ประเมินผลหลังเรียน	ประเมินผลหลังเรียน	
ทดสอบก่อนเรียน (PRE-TEST)	อภิปรายปัญหา	ศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง	ฝึกปฏิบัติ	ทดสอบหลังเรียน (POST-TEST)

ՌԵՔՄԵՆՏ

Ե ԱՆՈՒՄԱՆ

คู่มือ

แนวทางการสอนตามประมวลกฎหมายแพ่ง

สำหรับ

ผู้สอน (Trainer)

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ประมวลกฎหมายแพ่งเรียนวิชาการแพทย์เบื้องต้นตามหลักสูตรอบรมบุคคลากรสาธารณสุข หมายถึง การกำหนดขอบข่ายและวิธีการเรียนการสอนไว้ในหน่วยบทเรียน เพื่อให้เกิดผลต่อการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสม ครบถ้วนตามกระบวนการที่ดี เพื่อให้ผู้สอน (Trainer) กับผู้เรียน (Trainee) สามารถดำเนินการร่วมกันได้ง่ายและมีความสัมพันธ์กันโดยมีชุดบทเรียนแบบโปรแกรมเป็นสื่อกลาง (สื่อการสอน)
2. ในแต่ละหน่วยบทเรียนประกอบด้วย
 - 2.1 วัตถุประสงค์ (แบบเชิงพฤติกรรม)
 - 2.2 การประเมินผลก่อนเรียน (ที่มีแบบประเมินผลและเฉลยไว้ด้วย)
 - 2.3 กิจกรรมการเรียน (กำหนดวิธีให้ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกิจกรรมกัน)
 - 2.4 การประเมินผลหลังเรียน (แบบประเมินผลอาจเหมือนข้อ 2.2 ก็ได้)
 - 2.5 อุปกรณ์การสอน
3. การดำเนินการสอนเป็นไปตามคำแนะนำในการใช้ประมวลกฎหมายแพ่งที่พิมพ์ไว้แล้ว ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจในกระบวนการเป็นอย่างดีเสียก่อนทั้งในกิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียน

4. หน้าที่ที่สำคัญของผู้สอนคือการจัดการทุกอย่างให้กับผู้เรียนได้ดำเนินการเรียนอย่าง สะดวก ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในประมวลหน่วยบทเรียน รวมถึงการหาวิธีการแก้ปัญหา บางประการอย่างเหมาะสม ในการติดตามวัดผลการเรียนของผู้เรียนในทุกขั้นตอน อีกด้วย

5. ประโยชน์ที่ผู้สอนจะได้รับจากการนำชุดบทเรียนแบบโปรแกรมนี้ไปใช้

5.1 ใ้ช้ง่ายและสะดวกผู้สอนที่ศึกษาขั้นตอนของกระบวนการการเรียนการสอนเพียง เด็กลงมือก็สามารถสอนได้

5.2 ผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการทุกอย่างตามคำแนะนำเท่านั้น เพราะในชุดบทเรียนได้ เตรียมไว้ในกล่องอย่างครบถ้วนแล้ว

5.3 ช่วยประหยัดเวลาการเรียนการสอนได้มาก

5.4 สามารถให้การเรียนการสอนทั้งในแง่รายบุคคลและกลุ่มได้ในทุกโอกาส

5.5 สามารถใช้ได้ในแบบการเรียนการสอนธรรมชาติ การเรียนด้วยตนเองทั้งหมด และเป็นเอกสารที่จัดไว้เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าได้อีกด้วย

ข. ขอควรรปฏิบัติในการสอนตามประมวลหน่วยบทเรียน ผู้สอนควรคำนึงดังนี้

1. ผู้สอนควรศึกษาคู่มือการสอน ประมวลหน่วยบทเรียน และบทเรียนด้วยตนเอง ให้เข้าใจถึงลักษณะและกระบวนการเรียนการสอน

2. เตรียมการสอนโดยการสำรวจวัสดุอุปกรณ์อย่างครบถ้วน รวมทั้งจัดสภาพบรรยากาศ ที่ให้เหมาะสมและน่าสนใจด้วย

3. ให้คำแนะนำชี้แจงวิธีการบางอย่างที่เหมาะสมในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพ

4. เลือกและยืดหยุ่นกระบวนการเรียนการสอนได้บ้างตามความจำเป็นและเหมาะสม
5. ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลในวิธีการเรียนรู้ เป็นสำคัญ
6. ติดตามประเมินผลการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในทุกชั้นตอน
7. ดูแลให้กำลังใจและช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนบ้างตามสมควร
8. พิจารณาประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่าควรผันไปเรียนชุดบทเรียนเรื่องใหม่ต่อไปได้หรือยัง
9. ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนตามเกณฑ์ 90/90
10. รวบรวมปัญหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขจากแบบสอบถามที่ผู้เรียนให้ข้อมูลมา เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

ค. ลำดับชั้นการสอน แบ่งได้เป็น 3 ชั้นใหญ่ๆ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน

- 1.1 ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ภายในกล่องชุดบทเรียนทั้งหมดตามที่บันทึกไว้
- 1.2 ศึกษาประมวลหน่วยบทเรียนแต่ละหน่วยในแต่ละเรื่องที่จะต้องใช้ให้เข้าใจจน
ดำเนินการสอน
- 1.3 จัดสภาพการเรียนการสอนและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมกับวิธีการ และจำนวน
ผู้เรียน เพื่อสะดวกต่อการให้ดำเนินการต่าง ๆ

2. ขั้นตอนการสอบ

- 2.1 แจกคู่มือของผู้เรียนให้อ่านพอมีความเข้าใจเบื้องต้น
- 2.2 แนะนำชี้แจงบางประการเพิ่มเติมเท่าที่ผู้สอนจะเห็นสมควร
- 2.3 ใ้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) แล้วเก็บผลไว้
- 2.4 ใ้ทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
- 2.5 ใ้ทำกิจกรรมการเรียนในหน่วยบทเรียนนั้น ๆ หน่วยบทเรียนที่ 1, 2 และ 3 ดำเนินวิธีเดียวกัน
- 2.6 ใ้ทำแบบประเมินผลหลังเรียนแล้ว เฉลย
- 2.7 ใ้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test)

หมายเหตุ ข้อ 2.4 – 2.6 เพื่อทดสอบผลการเรียนขั้นสุดท้าย

3. ขั้นสรุปผล

- 3.1 ตรวจสอบประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนทุกชั้นตอนว่าไ้ผลเพียงใด
- 3.2 ช่วยเหลือแนะนำใ้ผู้เรียนทบทวนบางชั้นตอนที่ยังไม่ถูกต้อง
- 3.3 ทำบันทึกผลเป็นรายบุคคล และพิจารณาใ้เปลี่ยนชุดบทเรียนใหม่ต่อไป เมื่อเห็นว่ถึงเกณฑ์
- 3.4 แจกแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

หมายเหตุ การอำนวยความสะดวกและการสร้างบรรยากาศที่ดีของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภูมิแสดงลำดับขั้นตอนการสอบ

1

เตรียมการสอบ

- ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ใน
กล่อง
- ศึกษาประมวลหน่วยบท
เรียน
- จัดสภาพและบรรยากาศ
ให้อำนวยความสะดวกแก่
ผู้เรียน

2

ดำเนินการสอบ

ทดสอบผู้เรียนก่อนเรียน

หน่วยบทเรียนที่ 1	หน่วยบทเรียนที่ 2	หน่วยบทเรียนที่ 3
ประเมินผลก่อนเรียน	ประเมินผลก่อนเรียน	ประเมินผลก่อนเรียน
รวมอภิปรายปัญหาของ โรครักผู้เรียน	ผู้เรียนศึกษาในบทเรียน ด้วยตนเองตามเนื้อหาใน เฟรม (หน่วยบทเรียนย่อยตาม ที่กำหนดไว้แล้ว)	ผู้เรียนศึกษาในบทเรียน ด้วยตนเองคอ ตาม เฟรมที่กำหนด เสร็จ แล้วฝึกภาคปฏิบัติตาม คำแนะนำไว้
ประเมินผลหลังเรียน	ประเมินผลหลังเรียน	ประเมินผลหลังเรียน
ทดสอบผู้เรียนหลังเรียน		

3

สรุปผล

- ตรวจสอบผลแตก
ต่างของก่อนเรียน
กับหลังเรียนในทุก
หน่วยบทเรียนและ
การทดสอบหลัง
เรียนครั้งสุดท้าย
- วิเคราะห์ผลผู้เรียน
ในบทเรียนว่า
สมควรผ่านหรือไม่

บันทึกการสน

...เรื่องโรคพิษ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เมื่อจบการ เรียนแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. มอง เห็นความสำคัญของการรักษาโรคพิษ
2. บอกสาเหตุของโรคพิษได้ถูกต้อง 90% ในทุกสถานที่
3. ให้คำแนะนำในการป้องกันโรคพิษ และรักษาดูแลเบื้องต้นกับผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษได้ถูกต้อง 90% ในสถานที่ให้บริการ

ประมวลบทเรียน

เรื่อง การรักษาโรคพิษงูเบื้องต้น

หน่วยบทเรียนที่	วัตถุประสงค์เฉพาะ	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา นาที	อุปกรณ์	การประเมินผล	หน้าผู้สอน
			นำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม	2			สอบก่อนการเรียน (Pre-test) กับผู้สอน
1	เมื่อจบการศึกษา หน่วยนี้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถมองเห็นความสำคัญของการรักษาโรคพิษงู	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาการของผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษงู 2. ผลเสียหายของการเป็นโรคพิษงู 3. ผลดีของการรักษาและป้องกันโรคพิษงูที่เกิดขึ้นแก่ผู้ป่วยและครอบครัว (ไต่ถามการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เรียนกับผู้สอน) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษงู 2. เล่าถึงอาการของผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษงู 3. อภิปรายกลุ่มถึงผลเสียหายเหล่านั้น 4. อภิปรายถึงผลดีของการรักษาและป้องกันที่เกิดขึ้นแก่ผู้ป่วย และครอบครัว 	<p>5</p> <p>5</p> <p>10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษงู - ภาพเขียน โปสเตอร์ผลเสียโรคพิษงู - โปสเตอร์ โรคพิษงูและการป้องกัน - ภาพถ่าย ผู้ป่วยโรคพิษงู - เครื่องมือทันตแพทย์ - สไลด์ ผู้ป่วยเป็นโรคพิษงู - การบูรณะฟันผู้สุขภาพฟันที่ดี - หนองจำลอง ฟันชุก 	<p>ประเมินผลก่อนบทเรียน</p> <p>ถามผู้เรียนเรื่องผลที่เกิดจากผู้ป่วยเป็นโรคพิษงูเท่าที่เคยทราบ</p> <p>ประเมินผลหลังบทเรียน</p> <p>ถามผู้เรียนที่ละคนว่า เมื่อเห็นชาวบ้านเป็นโรคพิษงูคิดว่าจะทำอย่างไรบ้าง</p>	<p>ใหญ่เรียนแต่ละคนตอบคำถามต่อไปนี้</p> <p>ผลเสียที่เกิดจากโรคพิษงูเท่าที่เคยทราบหรือเคยเห็นมา มีอะไรบ้างในคานสวนตัวผู้ป่วยและครอบครัว</p> <p>ใหญ่เรียนแต่ละคนตอบคำถามต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลที่ได้รับจากการเป็นโรคพิษงู มีอะไรบ้าง <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ส่วนตัวผู้ป่วย 1.2 ครอบครัวผู้ป่วย 2. การแก้ไขผลเสียหายตามข้อ 1. นั้น อาจกระทำไต่อย่างไรบ้าง (ให้ตอบอย่างน้อย 2 วิธี)

หน่วยบทเรียนที่	วัตถุประสงค์เฉพาะ	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา นาที	อุปกรณ์	การประเมินผล	หน้าที่ครูสอน
2	เมื่อศึกษาจบหน่วยนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ 1. บอกไคทาโรคพิษสุนัขบ้า มีลักษณะอาการ อย่างไร 2. บอกสาเหตุของโรค พิษสุนัขบ้าได้ถูกต้อง 90% 3. บอกวิธีการป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ถูกต้อง 90%	ใบทเรียนคยตนเอง หน่วยบทเรียนที่ 1 ว่าคยผู้ป่วยเป็น โรคพิษสุนัขบ้าเองคนเฟรม ที่ 1 - 2 (หน้า 138 - 146)	ศึกษาเนื้อหาจากบทเรียนคย ตนเอง หน่วยบทเรียนที่ 1 ว่า คยผู้ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เฟรมที่ 1 - 2 (หน้า 138 - 146)	10	เอกสาร - บทเรียนโรคพิษสุนัขบ้าในเฟรมที่ 1, 2 ภาพเขียน - ส่วนประกอบของพิษ - การกลุ่ลของโรคพิษสุนัขบ้า - การใช้แปรงสีฟันและวิธีแปรงฟัน ภาพถ่าย - กราบแบคทีเรียบนตัวพิษ - พิษสุนัขบ้าในลักษณะต่างๆ - การแปรงฟัน สไลด์ - ภาพเอกซเรย์โรคพิษสุนัขบ้า - คนป่วยโรคพิษสุนัขบ้า - หนูจำดอง พิษสุนัขบ้า 1 ชุด - ของจริง แปรงสีฟันของ เด็กและ ผู้ใหญ่	ใช้แบบประเมินผล ก่อน/หลังเรียน หน่วย บทเรียนที่ 2	- ใ้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลก่อนเรียนใน หน่วยบทเรียนที่ 2 - ใ้ผู้เรียนศึกษาจาก บทเรียนคยตนเอง และติดตามผล - ใ้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลหลังเรียนใน หน่วยบทเรียนที่ 2

หน่วยบทเรียนที่	วัตถุประสงค์เฉพาะ	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา นาที	อุปกรณ์	การประเมินผล	หน้าที่ผู้สอน
3	เมื่อจบการศึกษาหน่วยนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ 1. บอกชื่อยาและวิธีใช้ยา รักษาเบื้องต้น สำหรับผู้ป่วยโรคพิษณุถูกตอง — % 2. ให้ออแนะนําในการป้องกันโรคพิษณุได้ถูกตอง	คําแนะนําในการป้องกันโรคพิษณุและการรักษาฉุกเฉินเบื้องต้น เฟรมที่ 3 - 5 (หนา 152-161)	1. ศึกษาเนื้อหาจากบทเรียนคายนตนเองหน่วยบทเรียนที่ 3 วาคายนุป่วยเป็นโรคพิษณุเบื้องต้น เฟรมที่ 3 - 5 (หนา 152 - 161) 2. ปฏิบัติการในการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยเป็นโรคพิษณุภายในคําแนะนําและความค้มของแพทย์	10	- บทเรียนคายนตนเองวาคายนการรักษาเบื้องต้นใน เฟรมที่ 3, 4 - เอกสาร วิธีแย่งพิษอย่างถูกตอง - ภาพวิธีแย่งพิษที่ถูกตอง - สไลด์ ุป่วยเป็นโรคพิษณุ การบูรณะพิษณุ - หนูจำลอง พิษชุกกลางและบนแย่งสีพิษ - ของจริง คนป่วยจริง (ที่หาได้)แย่งสีพิษ	ใช้แบบประเมินผลกอน/หลัง เรียนหน่วยบทเรียนที่ 3	1. ใ้ผู้เรียนศึกษาจากบทเรียนคายนตนเอง 2. ใ้การควมค้มดูแลและวิจารณ์ผลการวินิจฉัยและการรักษาโรคพิษณุทั้งในสถานการณจำลองและสถานการณจริง 3. ใ้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลกอน/หลัง เรียน ในหน่วยนี้
				42			ประเมินผลครั้งสุดท้าย (Post-test) กับผู้เรียน

ประมวลบทเรียน
เรื่อง

โรคพิษณุ

สำหรับ
ผู้สอน

(TRAINER'S PACKAGE)

ประมวลบทเรียน

ว่าด้วยโรคพิษณุ.....

ประกอบด้วย

	หน้า
- คำแนะนำในการใช้ประมวลบทเรียน	100
- วัตถุประสงค์	101
- หน่วยบทเรียนที่ 1	102-106
- หน่วยบทเรียนที่ 2	107-110
- หน่วยบทเรียนที่ 3	111-117

บทเรียนด้วยตนเอง 122-163
.....

อุปกรณ์ประกอบบทเรียน (ในกล่องชุดบทเรียน)

คำแนะนำในการใช้ประมวลบทเรียน

ประมวลการเรียนสำหรับบทเรียนด้วยตนเองแต่ละชุด แบ่งเป็นหน่วยย่อย
3 หน่วย ในแต่ละหน่วยย่อยจะประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของหน่วยย่อยนั้น
2. วิธีประเมินผลก่อนการสอนของหน่วยย่อยนั้น
3. กิจกรรมการสอนของหน่วยย่อยนั้น
4. วิธีประเมินผลหลังการสอนของหน่วยย่อยนั้น ๆ

วิธีการใช้ประมวลการเรียนหน่วยย่อยสำหรับบทเรียนด้วยตนเอง

1. อ่านวัตถุประสงค์ให้เข้าใจ
2. ประเมินผลผู้เรียนก่อนการสอนตามวิธีที่แนะนำในชั้นวิธีประเมินผลก่อนการสอน
3. ดำเนินการสอนแต่ละหน่วยย่อยตามวิธีที่แนะนำในชั้นกิจกรรมการสอน
4. ประเมินผลผู้เรียนหลังการสอนตามวิธีที่แนะนำในชั้นวิธีประเมินผลหลังการสอน

ประมวลบทเรียน เรื่องโรคพิษณุ

วัตถุประสงค์

เมื่อจบการเรียนแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. มองเห็นความสำคัญของการรักษาโรคพิษณุ
2. บอกสาเหตุของโรคพิษณุได้ถูกต้อง 90% ในทุกสถานที่
3. ให้คำแนะนำในการป้องกันโรคพิษณุและรักษาकुแลเบื้องต้นกับผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษณุได้ถูกต้อง 90% ในสถานที่ให้บริการ

ประมวลบทเรียน เรื่องโรคพันธุ

หน่วยบทเรียนที่ 1

วัตถุประสงค์

ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญของการรักษาโรคพันธุ

การประเมินผลก่อนเรียนและเฉลย

ถามผู้เรียนเรื่องผลที่เกิดจากผู้ป่วยเป็นโรคพันธุเท่าที่เคยทราบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ศึกษาผู้ป่วยที่เป็นโรคพันธุและโปสเตอร์
2. เล่าถึงอาการของผู้ป่วยที่เป็นโรคพันธุ
3. อภิปรายกลุ่มถึงผลเสียหายเหล่านั้น
4. อภิปรายถึงผลดีของการรักษา และป้องกันที่เกิดขึ้นแก่ผู้ป่วย และครอบครัว

การประเมินผลหลังเรียนและเฉลย

ถามผู้เรียนทีละคนว่า เมื่อเห็นชาวบ้านเป็นโรคพันธุ คิดว่าจะทำอย่างไรบ้าง

การประเมินผลก่อนเรียน

เรื่อง โรคพิษงู

หน่วยบทเรียนที่ 1

ถามผู้เรียนแต่ละคนโดยใช้คำถาม ดังนี้

ผลที่เกิดจากโรคพิษงูเท่าที่เคยทราบ หรือเคยเห็นมา มีอะไรบ้างในค่านส่วนตัวผู้ป่วยและครอบครัว

คำตอบ

ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เรียน

แบบประเมินผลหลังเรียน

เรื่อง โรคพิษสุนัข

หน่วยบทเรียนที่ 1

ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผลที่ได้รับจากการเป็นโรคพิษสุนัขมีอะไรบ้างในค่าน
(5 คะแนน)
 - 1.1 ส่วนตัวผู้ป่วย
 - 1.2 ครอบครัวผู้ป่วย
2. การแก้ไขผลเสียหายตามข้อ 1. นั้น อาจจะกระทำได้อย่างไรบ้าง (ให้ตอบอย่างน้อย 2 วิธี) (5 คะแนน)

.....

คำตอบ

แบบประเมินผลหลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 1

1.

- 1.1 ทำให้ลำบากต่อการขบเคี้ยวอาหาร และอาจลุกลามไปอักเสบกับที่อื่น ๆ ในช่องปากหรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกายอีกด้วย
- 1.2 ทำให้เสียเศรษฐกิจของครอบครัว และเสียเวลาประกอบอาชีพ

2.

- 2.1 รีบไปรักษาและขอคำแนะนำจากแพทย์
- 2.2 ให้ทันตแพทย์รักษา
- 2.3 ควรไปรับการตรวจฟันอยู่เสมอ
- 2.4 ทำความสะอาดในช่องปากให้ถูกต้อง

อุปกรณ์การสอน
(หน่วยบทเรียนที่ 1)

ชนิด	ลำดับที่	รายการ	หน้า	หมายเหตุ
ภาพเขียน	1	โปสเตอร์เฉลยโรคพิษณุ	130-132	ในบทเรียนด้วยตนเอง
	2	โปสเตอร์โรคพิษณุและการป้องกัน	ในกล่องชุดการสอน
ภาพถ่าย	3	ผู้ป่วยโรคพิษณุ	..186..	ในสมุดภาพประกอบบทเรียนด้วยตนเอง
	4	โรคพิษณุ	187-194	
	5	เครื่องมือทันตแพทย์	..195..	
สไลด์	6	ผู้ป่วยโรคพิษณุ	ในกล่องอุปกรณ์
	7	การบูรณะฟัน	
	8	สุขภาพฟันที่ดี	
หุ่นจำลอง	9	ฟันชุด	ในกล่องชุดการสอน
	10	แปรงสีฟัน	
ของจริง	11	ผู้ป่วย (ที่หาได้)	ใน ศ.พ.อ.หรือ ร.พ.

ประมวลทฤษฎี เรื่อง โรคพันธุ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาจบหน่วยนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บอกได้ว่าโรคพันธุมีลักษณะอาการอย่างไร
2. บอกสาเหตุของโรคพันธุได้ถูกต้อง .. 80. %
3. บอกวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดโรคพันธุใหญ่ถูกต้อง 90%

การประเมินผลก่อนเรียน

ใช้แบบประเมินผลที่ทำไว้

กิจกรรมการเรียนรู้

ศึกษาแบบเรียนการรักษาโรคพันธุเฟรมที่ 1 ถึง 2 (หน้า 138-147)

การประเมินผลหลังเรียน

ใช้แบบประเมินผลที่ทำไว้

แบบประเมินผลก่อน/หลังเรียน

ประกอบประมวลบทเรียน เรื่อง การรักษาโรคพิษณุ

หน่วยบทเรียนที่ 2

- ก. ถ้าผู้ป่วยมาหาท่านเพราะปวดฟัน ท่านจะทราบได้อย่างไรว่า ที่ปวดฟันนั้น เป็นโรคพิษณุ และเกิดจากสาเหตุใด (5 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

- ข. ให้ผู้เรียนได้ศึกษาผู้ป่วย (ในสถานการณ์จำลอง) เป็นโรคพิษณุ 3 ราย เพื่อวินิจฉัยว่าเป็นโรคพิษณุหรือไม่ (15 คะแนน)

รายที่ 1

รายที่ 2

รายที่ 3

คำตอบ

แบบประเมินผลก่อน/หลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 2

- ก. ชักประวัติผู้ป่วยว่ามีอาการปวดโดยเฉพาะเวลารับประทานอาหารหวานจัด เย็นจัด หรือเวลาเศษอาหารตกค้างอยู่ในโพรงฟัน ซึ่งมักจะเห็นได้ตรงร่องฟันหรือซอกข้างของฟันมีสีน้ำตาลดำและขุ่น สาเหตุมาจากการดูแลรักษาความสะอาดตัวฟันและในช่องปากไม่ดีพอ เศษอาหารจะตกค้างนาน ๆ จะเกิดการบวมฟันเป็นที่สะสมแบคทีเรียซึ่งจะทำปฏิกิริยาเป็นกรดทำลายเนื้อฟันให้เป็นรูหรือโพรงเห็นได้
- ข. คำตอบ (ตามที่ผู้เรียนวินิจฉัย โดยนายแพทย์รับรอง)

อุปกรณ์การสอน
(หน่วยบทเรียนที่ 2)

ชนิด	ลำดับที่	รายการ	หน้า	หมายเหตุ
เอกสาร	1	บทเรียนโรคพันธุในเฟรม ที่ 1, 2	138-146	ในบทเรียนด้วยตนเอง
ภาพเขียน	2	ส่วนประกอบของพัน	139	
	3	การลุกลามของโรคพันธุ	142	
	4	การใช้แปรงสีพันและวิธี แปรงพัน	144-145	ในบทเรียนด้วยตนเอง
	5	ตารางแบคทีเรียบนตัวพัน	190-191	
ภาพถ่าย	6	พันธุในลักษณะต่าง ๆ	188	ในสมุดภาพ
	7	การแปรงพัน	192-194	ประกอบบทเรียนด้วยตนเอง
สไลด์	8	ภาพเอกเรย์โรคพันธุ	
	9	คนป่วยโรคพันธุ	ในกล่องอุปกรณ์
หุ่นจำลอง ของจริง	10	พันธุค 1 ชุด	
	11	แปรงสีพันของเด็กและผู้ใหญ่	ในกล่องชุดการสอน

ประมวลการเรียน เรื่องการรักษาโรคฟันผุ

หน่วยบทเรียนที่ 3

วัตถุประสงค์

เมื่อจบการศึกษาหน่วยนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บอกชื่อยา และวิธีใช้ยารักษาเบื้องต้นสำหรับผู้ป่วยโรคฟันผุได้ถูกต้อง 80%
2. ให้คำแนะนำในการป้องกันโรคฟันผุได้ถูกต้อง
3. ให้การรักษาผู้ป่วยโรคฟันผุที่มาหาใน ศ.พ.อ.ได้

การประเมินผลก่อนเรียน

ใช้แบบประเมินผลที่ทำไว้ (ในหน้า .112..)

กิจกรรมการเรียนรู้

ศึกษามบทเรียนการรักษาโรคฟันผุเบื้องต้น เฟรมที่ 3 ถึง 4
(หน้า 152-161.)

การประเมินผลหลังเรียน

ใช้แบบประเมินผลที่ทำไว้ (ในหน้า .112..)

แบบประเมินผลก่อน/หลังเรียน
ประกอบประมวลการเรียนรู้ เรื่องการรักษาโรคฟันผุเบื้องต้น
หน่วยบทเรียนที่ 3

จงวินิจฉัยว่า ผู้ป่วยที่มีอาการคั่งกลาวข้างล่างเป็นโรคอะไร และท่านจะให้การรักษาผู้ป่วยที่มาหาในกรณีต่าง ๆ ดังนี้อย่างไร ?

1. นายมนัส อายุ 25 ปี มาหาท่านด้วยอาการปวดฟัน เมื่อท่านได้ตรวจของปากทั้งหมดแล้วพบว่าในร่องฟันซี่หนึ่งมีสีดำคล้ำ และมีลักษณะขุย จึงได้วินิจฉัย ดังนี้ (5 คะแนน)
2. ให้ท่านพบกับผู้ป่วย 3 ราย (ตามที่ผู้สอนได้พิจารณา) โดยใช้ตามแบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วยที่แนบอยู่ท้ายเล่มแบบเรียนด้วยตนเอง (15 คะแนน)

คำตอบ

แบบประเมินผลก่อน-หลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 3

1. นายมนัส เป็นโรคฟันผุ ให้การรักษาเบื้องต้นโดย
 - ก. ให้อาบน้ำแปรงฟัน เอพี้ซี 1-2 เม็ด เมื่อปวด และซ้้ำได้ทุก 4 ชั่วโมง
 - ข. แนะนำวิธีรักษาความสะอาดของฟันและช่องปาก
 - ค. แนะนำให้ไปหาทันตแพทย์
2. ตามคำวิจารณ์ของผู้สอน หรือ แพทย์

ภาคปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง
ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน

จงวินิจฉัยผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับโรคฟัน ในรายต่อไปนี้ว่าควรจะเป็นโรคฟันหรือไม่ ควรให้การรักษาและแนะนำเบื้องต้นอย่างไร (ใช้แบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วย)

รายที่ 1. ค.ช. ปู่ อายุ 4 ขวบ มาหาด้วยอาการปวดฟัน จากการสอบถามได้ความว่า ชอบทานอาหารพวกลูกอมเป็นประจำ และไม่ชอบแปรงฟัน มีอาการเจ็บเวลากินอาหารแข็งไปถูกฟันกรามค้ำในข้างซ้าย เมื่อตรวจร่างกายบริเวณใบหน้าไม่มีอาการผิดปกติ ตรวจภายในช่องปากพบว่าฟันส่วนใหญ่มีสีเหลืองและคล้ำ ๆ ตามรอยซอกฟันต่าง ๆ โดยทั่วไป และในบริเวณรอบซี่ฟันกรามค้ำในข้างซ้ายที่เจ็บ มีรอยฉีกขาดและมีเลือดออกซิบ ๆ ของเหงือกรอบ ๆ ซี่ฟันนั้น

รายที่ 2. ค.ญ. อ่อน อายุ 10 ขวบ มาหาด้วยอาการปวดฟัน จากการสอบถามได้ความว่า เคยปวด ๆ หาย ๆ มาแล้วหลายครั้ง จนกระทั่งมีอาการปวดและบวม หนไม่ได้จึงมาหา จากการตรวจร่างกายพบว่ามีอาการบวมเล็กน้อยที่ไตคางข้างขวา ตรวจภายในช่องปากพบว่าฟันกรามซี่ที่ 2 ค้ำบนมีสภาพค่อนข้างปกติ แต่ที่ซอกฟันมีลักษณะเป็นรอยบุ และสีดำคล้ำเป็นรูลึก คล้ายมีอะไรอุดค้ำอยู่ มีกลิ่นเหม็น

รายที่ 3. นายสี อายุ 50 ปี มาหาด้วยอาการเสียวฟันเวลากินอาหาร โดยเฉพาะเวลากินของเหนียวและน้ำเย็น จากการสอบถามทราบว่าชอบกินหมากเป็นประจำ จนทำให้ฟันสีดำคล้ำเต็มไปหมด จากการตรวจร่างกายใบหน้ามีอาการปกติ ภายในปากตรงฟันเขี้ยวที่เสียวพบว่าตรงกลางซี่ฟันมีสีดำคล้ำผิดปกติ มีลักษณะบุยุและเป็นโพรงลึกลงไปพอประมาณ มีเศษอาหารอัดอยู่เต็ม รอบ ๆ ฟันมีอาการปกติ

คำตอบ

ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน (สถานการณ์จำลอง)

<p><u>รายที่ 1.</u> <u>ปัญหา</u> <u>วินิจฉัย</u></p>	<p><u>ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน</u> (ถาม) ประวัติความเป็นอยู่และอาการของโรค (ตอบ) ชอบทานอาหารหวานและไม่ชอบแปรงฟัน มีอาการ เจ็บเวลาถูกอาหารแข็ง</p>
<p><u>กลุ่มโรค</u> <u>วินิจฉัย</u> <u>ชื่อโรค</u></p>	<p>โรคบริเวณรอบฟัน รอยฉีกขาดของเหงือก รอบซี่ฟันที่เจ็บ คัพฟันโดยทั่วไปปกติ เหงือกอักเสบ</p>
<p><u>การรักษา</u> <u>ขอแนะนำ</u></p>	<p>แปรงฟันให้ถูกวิธีและรักษาความสะอาดในช่องปาก</p>
<p><u>รายที่ 2.</u> <u>ปัญหา</u> <u>วินิจฉัย</u></p>	<p><u>ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน</u> (ถาม) ประวัติความเป็นอยู่และอาการของโรค (ตอบ) เป็น ๆ หาย ๆ มาหลายครั้ง และมีอาการบวม เล็กน้อย</p>
<p><u>กลุ่มโรค</u> <u>วินิจฉัย</u> <u>ชื่อโรค</u></p>	<p>โรคฟัน มีรอยผุและเป็นโพรงข้างคัพฟันที่ปวดและมีกลิ่นเหม็น ฟันผุ (ชั้นลุกลาม)</p>
<p><u>การรักษา</u> <u>ขอแนะนำ</u></p>	<p>(ดูรายละเอียด หน้า 48) แล้วรีบส่งทันตแพทย์</p>

รายที่ 3.	<u>ปัญหา</u>	ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน
	<u>วินิจฉัย</u>	(ถาม) ประวัติความเป็นอยู่และอาการของโรค
	<u>กลุ่มโรค</u>	(ตอบ) ชอบกินหมาก ฟันจึงดำ อาการเสียวเฉพาะฟันเขี้ยว โรคฟัน
	<u>วินิจฉัย</u>	ฟันที่เสียวมีรอยสีน้ำตาล ลักษณะขุ่ยและเป็นโพรงลึกพอประมาณ
	<u>ชื่อโรค</u>	ฟันผุ (ชั้นเริ่มลุกลาม)
	<u>การรักษา</u>	(ดูรายละเอียด หน้า 48) แล้วส่งทันตแพทย์
	<u>ขอแนะนำ</u>	

อุปกรณ์การสอน
(หน่วยบทเรียนที่ 3)

ชนิด	ลำดับที่	รายการ	หน้า	หมายเหตุ
เอกสาร	1	การรักษาเบื้องต้นในเฟรม ที่ 3, 4	152-161	ในบทเรียนด้วยตนเอง
ภาพเขียน	2	วิธีแปรงฟันอย่างถูกวิธี	..153..	ในบทเรียนด้วยตนเอง
ภาพถ่าย	3	วิธีแปรงฟันที่ถูกคอง	192-194	ในสมุดภาพ
	4	การตรวจฟันของทันตแพทย์	
สไลด์	5	ผู้ป่วยเป็นโรคฟันผุ	ในกล่องชุดการสอน
	6	การบูรณะฟันผุ	
หุ่นจำลอง	7	ฟันชุดกลางและบน	ใน ศ.พ.อ. หรือ ร.พ.
ของจริง	8	คนป่วยจริง (ที่หาได้)	
เอกสาร- เพิ่มเติม	9	หนังสือ ชื่อ "ฟัน" ประศู แห่งสุขภาพของกองทันต- แพทยสาธารณสุข สำนัก อนามัย กรุงเทพมหานคร		ในกล่องชุดการสอน

คู่มือ

แนะนำการเรียนตามชุดบทเรียนด้วยตนเอง

สำหรับ

ผู้เรียน (Trainee)

ก. ขอแนะนำทั่วไป

1. ชุดบทเรียนด้วยตนเองวิชาการแพทย์เบื้องต้น ตามหลักสูตรอบรมบุคคลากรสาธารณสุขชั้น มีลักษณะเป็นแบบโปรแกรม หมายถึง ได้จัดกระบวนการเรียนการสอนไว้อย่างมีขั้นตอน และสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ โดยวางรูปแบบไว้ให้ผู้เรียน (Trainee) กับผู้สอน (Trainer) ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกันคล้ายกับการเรียนการสอนปกติ เพียงแต่อาศัยชุดบทเรียนนี้เป็นสื่อกลางในการดำเนินการร่วมกันตามหน้าที่ที่กำหนดไว้แล้วอย่างชัดเจน ผู้เรียนและผู้สอนจะสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้โดยง่าย สะดวกเพียงแต่ได้รับคำแนะนำ บางตามสมควร เท่านั้น

2. ชุดบทเรียนด้วยตนเอง ประกอบด้วยหน่วยบทเรียนใหญ่ๆ 3 หน่วยคือ

หน่วยบทเรียนที่ 1 กำหนดให้ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมอภิปรายปัญหาเพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

หน่วยบทเรียนที่ 2 กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาเป็นเฟรม (หน่วยบทเรียนย่อย) อย่างสั้นๆ ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง โดยมีกิจกรรมให้คิดจากคำถามแล้ว เขียนตอบป้องกันความเข้าใจที่ขัดแย้ง โดยการตรวจสอบจากคำตอบที่ให้ไว้แล้ว เชนนี้ในทุกๆ เฟรม

หน่วยบทเรียนที่ 3 คล้ายหน่วยบทเรียนที่ 2 แต่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามแบบฟอร์มอย่างมีระบบและหลักเกณฑ์

3. ผู้เรียนจะทราบผลการเรียนของตนเองว่าเกิดการ เรียนรู้ เพียงใดในทุกชั้นตอนจาก กระบวนการวัดผลในชุมชน เรียนดังนี้
 - 3.1 การทำแบบทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) เพื่อทดสอบความรู้เดิม
 - 3.2 การทำแบบประเมินผลก่อนและหลัง เรียนในแต่ละหน่วยบทเรียนว่ารู้อะไรเพิ่มขึ้น โดยตรวจสอบผลได้ทันทีกับที่เฉลยคำตอบไว้แล้ว
 - 3.3 การตอบคำถามในแต่ละเฟรม เนื้อหาแล้วตรวจคำตอบกับตนเองกับที่เฉลยไว้ หากสงสัยทบทวน เนื้อหาอีกก็ทำได้
 - 3.4 การทำแบบทดสอบหลังการเรียน (Post - test) ครั้งสุดท้าย เพื่อหาผลการเรียนรู้ ทั้งหมด
4. ส่วนความสามารถของผู้เรียนในการวินิจฉัยและการ รักษาในแต่ละโรค หลังจากได้ศึกษา และทำกิจกรรมการเรียนครบถ้วนในทุกหน่วยบทเรียนของชุมชน เรียนแต่ละเรื่องแล้วว่ามี เพียงใคนั้น ยอมรับอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคนในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับแพทย์และ ผู้ป่วยจริงในโรคนั้นๆ ต่อไปอีก
5. ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้จากการศึกษาอบรมด้วยวิธีการนี้อาจจะสรุปได้ดังนี้คือ
 - 5.1 ได้รู้หลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้ป่วยที่มาหาใน ศ.พ.อ. หรือพบใน ทุกสถานที่ใดอย่าง ถูกต้อง เหมาะสมยิ่งขึ้น
 - 5.2 ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือแพทย์ในบางกรณีที่ทำ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น
 - 5.3 ได้มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในคำวิชาการแพทย์เบื้องต้นเฉพาะโรค เทาที่ควรรู้ ตามขอบ เขตที่พึงปฏิบัติได้ในบางสถานการณ์ที่จำเป็น
 - 5.4 ได้เพิ่มพูนความรู้ความ เข้าใจทักษะและการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับแพทย์ได้อย่างสมบูรณ์ขึ้น
 - 5.5 เป็นวิธีการหนึ่งที่จะพัฒนาทางวิชาการแพทย์ให้กับบุคคลากรสาธารณสุขตามแผนพัฒนา สาธารณสุขแห่งชาติฉบับที่ 4

ข. ขอความร่วมมือในการเรียนตามชุดบทเรียนด้วยตนเอง

1. ผู้เรียนแจ้งความต้องการจะเรียนกับผู้สอน (Trainer) ตามที่ผู้อำนวยการสอน (นายแพทย์ใหญ่) มอบหมาย
2. ผู้เรียนฟังคำแนะนำที่แรง และตกลงในวิธีการดำเนินการร่วมกันกับผู้สอนตามที่เห็นสมควร
3. ผู้เรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) กับผู้สอนก่อนดำเนินการเรียนในแต่ละเรื่องของชุดบทเรียนนั้นๆ เสมอ
4. การดำเนินการเรียนอาจเลือกได้ใน 2 ลักษณะคือ
 - 4.1 แบบการเรียนการสอนปกติ โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมไปพร้อมๆ กัน ตามหน้าที่และลำดับขั้นตอน (โปรแกรม) ที่กำหนดไว้ในประมวลบทเรียนทุกประการ
 - 4.2 แบบการเรียนอย่างอิสระ โดยผู้เรียนรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเองทั้งหมด ในขั้นของการเรียน แต่จะต้องปฏิบัติตามข้อ 1, 2, 3 และ 5 เช่นกัน (วิธีนี้ควรเลือกใช้ในกรณีที่มีปัญหาและจำเป็นจริงๆ เท่านั้น)
5. ผู้เรียนต้องทำแบบทดสอบ หลังการเรียน (Post-test) กับผู้สอนภายหลังจากที่ผ่านหน่วยบทเรียนทั้งหมดในชุดนั้นๆ แล้ว
6. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่จะถือว่าผู้เรียนได้ผ่านการเรียนในแต่ละชุดบทเรียนของเรื่องนั้นๆ แล้ว ต้องได้คะแนน 90/90
7. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการดูแลเก็บรักษา และการนำไปใช้ อย่างมีระบบมีระเบียบโดยปฏิบัติตามวิธีการของห้องสมุด

ค. ลำดับขั้นการเรียนรู้ ผู้เรียนควรดำเนินการเรียนตามขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1. อ่านคู่มือแนะนำการเรียนรู้ของชุดบทเรียนด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนนี้ให้เข้าใจเบื้องต้นก่อน
- " 2. ทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) กับผู้สอนตามเรื่องที่ผู้เรียนต้องการ หรือผู้สอนกำหนดให้
- " 3. ทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
- 3.1 ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำ ในหน่วยบทเรียนที่ 1
- 3.2 ทำแบบประเมินผลหลังเรียน
- " 4. ทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
- 4.1 ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำ ในหน่วยบทเรียนที่ 2
- 4.2 ทำแบบประเมินผลหลังเรียน
- " 5. ทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
- 5.1 ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำ ในหน่วยบทเรียนที่ 3
- 5.2 ทำแบบประเมินผลหลังเรียน
- " 6. ทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) กับผู้สอนเป็นครั้งสุดท้ายก่อนผ่านชุดบทเรียนในแต่ละเรื่องไป

หมายเหตุ การเรียนแบบชุดบทเรียนด้วยตนเองนี้ จะได้ผลเพียงใ้คนนั้นยอมขึ้นอยู่กับผู้เรียนผู้สอน ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในบันทึกการสอน ประมวลการสอน คู่มือแนะนำการเรียนรู้ การสอน และการปฏิบัติตามคำแนะนำในชุดบทเรียนด้วยตนเองอย่างครบถ้วน

บทเรียนด้วยตนเอง

เรื่อง

ผู้ช่วยเป็นโรคพิษณุ

สำหรับ

ผู้เรียน

(Trainee's package)

คำชี้แจง
ก่อนการเรียน
สำหรับ
ผู้เรียน (Trainee)

ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ที่ผู้สอน
2. ศึกษาและทำกิจกรรมทุกอย่างตามลำดับหน่วยบทเรียนในบทเรียนด้วยตนเองที่จัดเรียงไว้แล้วโดยตลอดข้อนี้ โดยมีผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือท่านตามสมควร
3. ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) หลังจากผู้เรียนศึกษาจบทั้งหมดแล้ว

หมายเหตุ โปรดสังเกตกระดาษสีชมพูที่แทรกไว้ทุกตอนที่ผู้เรียนจะต้องทำแบบประเมินผลเสมอ

บทเรียนด้วยตนเอง

เรื่อง ผู้ป่วยเป็นโรคพิษณุ.....

ประกอบด้วย

	หน้า
1. คำแนะนำในการใช้บทเรียนด้วยตนเอง	..125..
2. วัตถุประสงค์ของการเรียน	..126..
3. หน่วยบทเรียนที่ 1	127-134
4. หน่วยบทเรียนที่ 2	135-147
5. หน่วยบทเรียนที่ 3	149-162

อุปกรณ์ประกอบบทเรียน (ในกล่องชุดบทเรียน)

คำแนะนำในการใช้บทเรียนด้วยตนเอง

1. ท่านจะศึกษาเรื่องราวจากบทเรียนด้วยตนเองชุดนี้ ตามที่ผู้สอนกำหนด หรือตามที่ท่านต้องการ
2. ท่านสามารถจะศึกษาบทเรียนด้วยตนเองชุดนี้ตามความสามารถของท่านเอง
3. ก่อนที่จะศึกษาบทเรียนด้วยตนเองชุดนี้ จงใช้กระดาษแผ่นเล็กที่แนบมา ปิดคำตอบทางคามขวามือไว้ก่อน
4. อ่านเนื้อหาที่ให้ไว้ในแต่ละหน้า แล้วตอบคำถาม และเขียนคำตอบในชุด กระดาษคำตอบ โดยใช้ดินสอดำ
5. เลื่อนกระดาษแผ่นเล็กทางขวามือออก เพื่อตรวจดูคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่
6. ถ้าคำตอบของท่านตรงกับคำตอบที่ให้ไว้ จงอ่านหน้าต่อไป
7. ถ้าคำตอบของท่านยังไม่ถูกต้อง จงลบคำตอบนั้นออกเสีย แล้วศึกษาเนื้อหาข้างบนอีก พร้อมทั้งพยายามตอบคำถามใหม่
8. ในส่วนภาคปฏิบัติซึ่งให้ไปวินิจฉัยผู้ป่วย ให้อ่านคำสั่งการใช้แบบฟอร์มให้เข้าใจ แล้วปฏิบัติตาม

วัตถุประสงค์ของการเรียน

เมื่อผู้เรียนศึกษาจบในแต่ละหน่วย บทเรียนเรื่องโรคพิษณุ ทั้งหมดแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. มองเห็นความสำคัญของการรักษาโรคพิษณุ (หน่วยบทเรียนที่ 1)
 2. บอกได้ว่าโรคพิษณุมีลักษณะอาการอย่างไร
 3. บอกสาเหตุของโรคพิษณุได้ถูกต้อง 80%
 4. บอกวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดโรคพิษณุได้
ถูกต้อง 90%
 5. บอกชื่อยาและวิธีใช้ยารักษาเบื้องต้นสำหรับ
ผู้ป่วยโรคพิษณุได้ถูกต้อง
 6. ใ้หาการรักษาผู้ป่วยโรคพิษณุที่มาหาใน
ศ.พ.อ. ได้
- } หน่วยบทเรียนที่ 2
- } หน่วยบทเรียนที่ 3

หน่วยบทเรียนที่ 1

ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
ในหน่วยนี้
(ตามแบบประเมินผลอยู่แผ่นต่อไปนี้)
ทำในชุดกระดาษคำตอบ

เรื่อง โรคพิษงู

การประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 1

ถามผู้เรียนแต่ละคนโดยใช้คำถาม ดังนี้

ผลที่เกิดจากโรคพิษงูเท่าที่เคยทราบหรือเคยเห็นมา มีอะไรบ้างใน
ด้านส่วนตัวผู้ป่วยและครอบครัว

คำตอบ

ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เรียน

(กระดาษสี)

หน่วยบทเรียนที่ 1

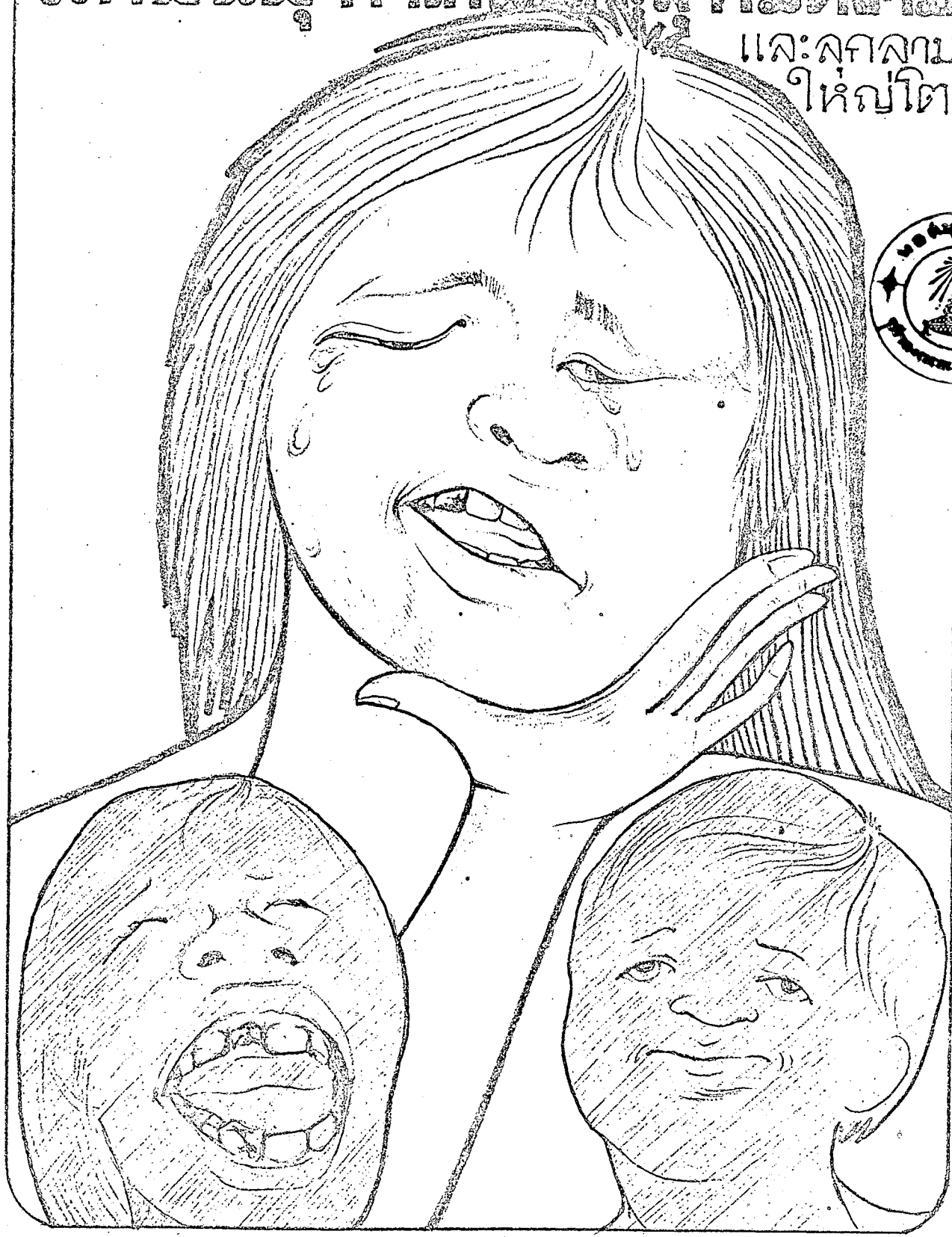
ใหญ่เรียนทำการประเมินผลก่อนเรียนในหน่วยนี้กับผู้สอนก่อน แล้วทำกิจกรรมร่วมกับผู้สอน ดังนี้

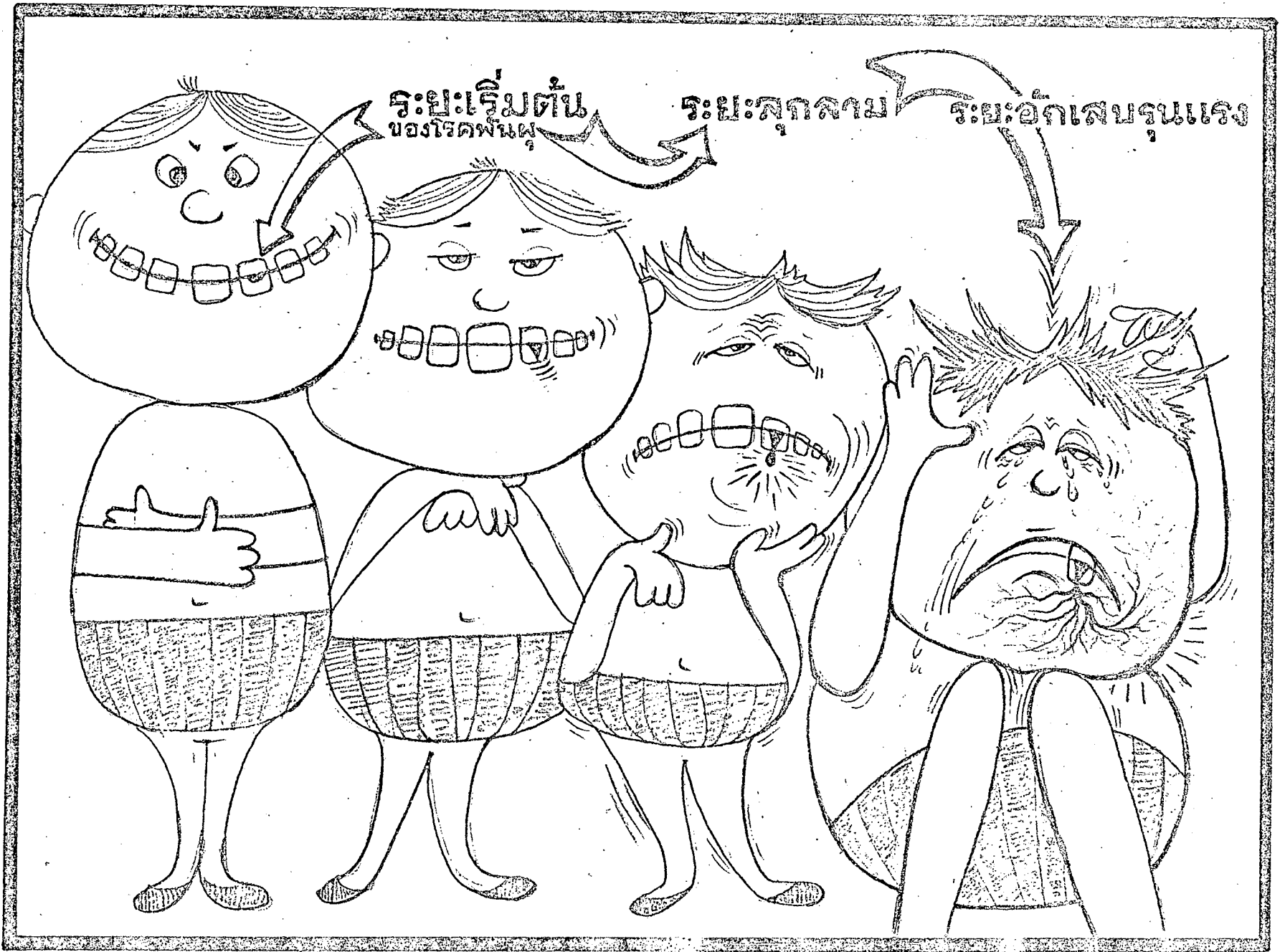
1. ศึกษาภาพในหน้า 130-132 และโปสเตอร์ที่มีในกล่องชุดบทเรียน
2. สนทนาและอภิปรายถึงปัญหาของโรคพิษณุ
3. อภิปรายถึงผลเสียและผลดีของการรักษาที่จะเกิดแก่ผู้ป่วยและครอบครัว

คำตอบ

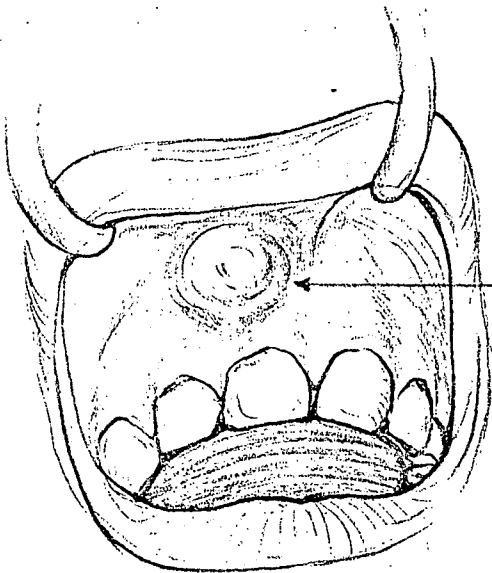
ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เรียน

โรคฟันผุ ทำให้ฟันหลุดหมดจน แฉะ ลกคาม ให้บ๊อโต

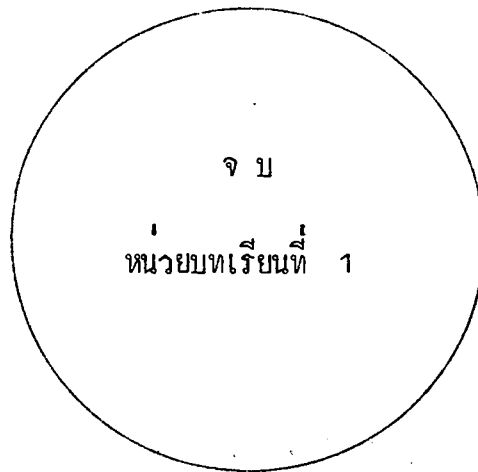

อาการอักเสบจากโรคปวดฟัน

ฝีรำมะนาด

อย่าลืม

ทำแบบประเมินผลหลังเรียนในหน่วยนี้

เปิด(ในแผ่นต่อไป)

เรื่อง โรคพิษณุ

แบบประเมินผลหลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 1

ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผลที่ได้รับจากการเป็นโรคพิษณุคืออะไรบ้างในด้าน
 - 1.1 ส่วนตัวผู้ป่วย
 - 1.2 ครอบครัวผู้ป่วย
2. การแก้ไขผลเสียหายตามข้อ 1. นั้น อาจจะกระทำได้อย่างไรบ้าง
(ให้ตอบอย่างน้อย 2 วิธี)

.....

.....

.....

.....

หน่วยบทเรียนที่ 2

ใหญ่เรียนทำแบบประเมินผลก่อนเรียน
ในหน่วยนี้
(ตามแบบประเมินผลอยู่แผนต่อไป)

เรื่อง การรักษาโรคพิษณุ
แบบประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 2

- ก. ถ้าผู้ป่วยมาหาท่านเพราะปวดฟัน ท่านจะทราบได้อย่างไรว่า ที่ปวดฟันนั้นเป็น
โ พิษณุ และเกิดจากสาเหตุใด (50 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

- ข. ใ้ห้ดูเรียนได้ศึกษาผู้ป่วยเป็นโรคพิษณุ 3 ราย เพื่อวินิจฉัยว่าเป็นโรคพิษณุ
หรือไม่ (15 คะแนน)

รายที่ 1

รายที่ 2

รายที่ 3

หน่วยบทเรียนที่ 2

ท่านทำการประเมินผลก่อนเรียนในหน่วยบทเรียนที่ 2 แล้วหรือยัง

ถ้าเสร็จแล้ว

ใหญ่เรียนศึกษาเนื้อหาในเฟรมที่ 1-2... (หน้า.138-147) พร้อมกับตอบ
คำถามในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับขอคำถาม (โดยไม่ดูคำตอบก่อน) ทำเช่นนี้
ไปทุก ๆ เฟรม จนครบตามหน่วยบทเรียนที่กำหนดไว้

ท่านจะอ่านเนื้อหาและตอบคำถามก็ครั้งก็ได้ ถูกหรือผิดไม่เป็นไร เมื่อพอใจ
แล้วจึงตรวจคำตอบของท่านกับที่เฉลยไว้แล้วในช่องขวามือ

เฟรมที่ 1

คำศัพท์

1. โรคพิษณุ คือ โรคที่เกิดขึ้นกับเนื้อฟัน มีการทำลายเนื้อฟันให้ยุบพังและละลาย เป็นโพรง บางครั้งเนื้อฟันเปลี่ยนสีเป็นสีดำคล้ำ พบว่ามีอาการปวดฟัน หรือเสียวฟันเมื่อรับประทานอาหารหวานจัด น้ำเย็น หรือเมื่อมีเศษอาหารตกเข้าไปในโพรงนั้น บางครั้งเมื่ออาการของโรครุนแรงขึ้น จะพบว่ามีอาการบวมของเหงือกที่ฟันซี่นั้น หรือบางครั้งมีอาการบวมของใบหน้าในบริเวณที่ฟันซี่ที่ปวดนั้นอยู่ อาการปวดฟันเนื่องจากฟันผุนี้ จะเป็นอาการปวดรุนแรงกว่าอาการปวดจากโรคปริทันต์ (โรครอบซี่ฟัน)

(ดูภาพประกอบที่...1... หน้า.139..)

และดูภาพประกอบที่ 1-12 หน้า186-191 ในสมุดภาพ

ก. จงตอบคำถามต่อไปนี้ลงในช่องว่างที่ให้ไว้

ท่านจะทราบได้อย่างไรว่า ผู้ป่วยที่ปวดฟันมาหาท่านไม่ได้เป็นโรคปริทันต์ แต่เป็นโรคพิษณุ ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

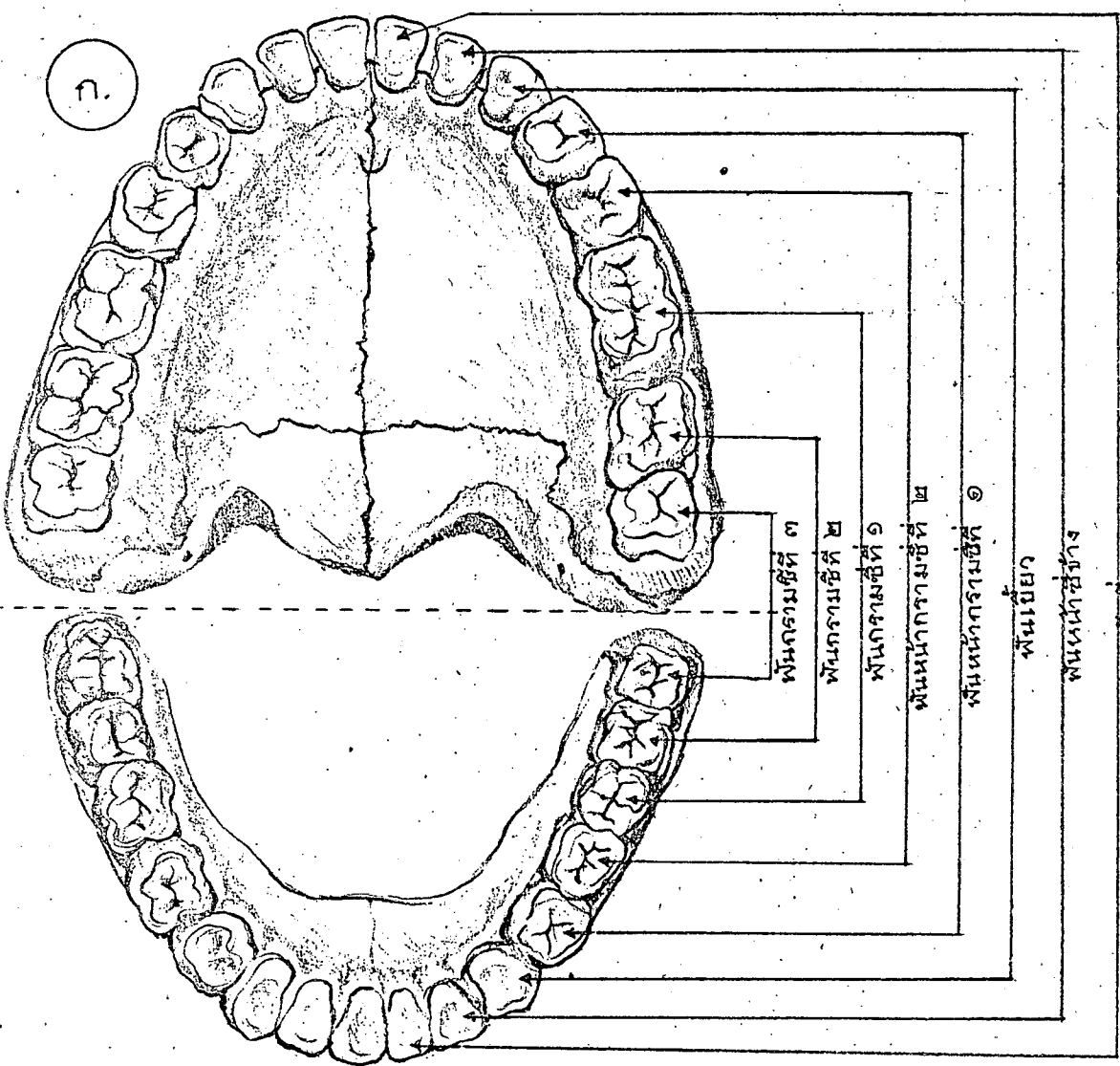
.....

ซักประวัติ มีอาการปวดฟันรุนแรงเมื่อเวลารับประทานอาหารหวานจัด น้ำเย็น หรือเมื่อมีเศษอาหารตกค้างอยู่ในโพรงฟันนั้น ตรวจที่ตัวฟันเห็นมีโพรง และฟันเปลี่ยนสีเป็นสีดำคล้ำ

(มีต่อ)

ก. ฟันชุดที่สอง หรือ ฟันถาวร ข. ส่วนประกอบของฟัน

ก.

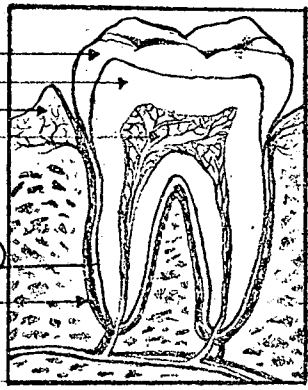

ฟันบน

ฟันล่าง

ข.

เคลือบฟัน
 เนื้อฟัน
 เหงือก
 ส่วนในของฟัน (PULP)
 ส่วนเคลือบรากฟัน (cementum)
 เยื่อปริทันต์

ตัวฟัน (CROWN)

ราก (root)

เฟรมที่ 1 (ต่อ)

ข. จงเลือกข้อความที่ท่านคิดว่าถูกต้องต่อไปนี้ แล้วนำหมายเลขหน้าข้อความ
ไปใส่ไว้ในช่องว่างที่ให้ไว้

ผู้ที่เป็นโรคพิษณุ มักจะพบอาการดังต่อไปนี้

- (1) ที่พิษมีรู
- (2) พิษมีคราบหินน้ำลาย
- (3) พิษ เปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาล
- (4) ปวดพิษมากเมื่อเวลารับประทานอาหารหวานจัด น้ำเย็น
หรือเมื่อเวลาพิเศษอาหารตกค้างในรูพิษ

.....

(1), (3), (4)

เฟรมที่ 2

2. สาเหตุของโรคฟันผุ คือ

2.1 การละลาย และขาดความเอาใจใส่ดูแลรักษาความสะอาดของ
ตัวฟันและช่องปาก ซึ่งทำให้เกิดคราบเศษอาหารติดอยู่ตามตัวฟัน
คราบนี้เรียกว่า คราบฟัน แบคทีเรียจะอาศัยอยู่ในคราบนี้ และ
ใช้คราบนี้เป็นอาหาร ปฏิบัติการระหว่างแบคทีเรียและคราบฟัน
จะเกิดเป็นกรดทำลายเนื้อฟันให้เกิดเป็นโพรงหรือรูฟัน

ดังนั้น การป้องกันระยะแรกของโรคฟันผุ คือการแปรงฟัน
และรักษาความสะอาดของช่องปากให้ปราศจากคราบฟัน

2.2 อาหารที่หวานจัด และเหนียว เช่น ลูกอม ทอฟฟี่ ช็อคโกแลต
เป็นต้น เหล่านี้เป็นอาหารที่แบคทีเรียชอบมากที่สุด และยังติดพัน
ไต่กาย ซึ่งจะทำให้เป็นโรคฟันผุไต่กายขึ้น และรวดเร็วขึ้น

ดังนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงอาหารเหล่านี้ หรือแปรงฟันทันที
หลังจากรับประทานอาหารพวกนี้

(ดูภาพประกอบที่ 2, 5 หน้า 142, 144, 145)

และภาพประกอบที่ 13, 18 หน้า 192-193 ในสมุดภาพ

จงตอบถึงสาเหตุของโรคฟันผุ ลงในช่องว่างที่ให้ไว้

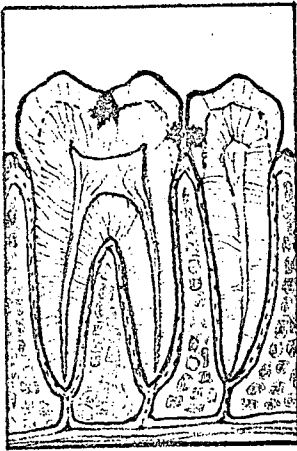
1.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(มีต่อ)

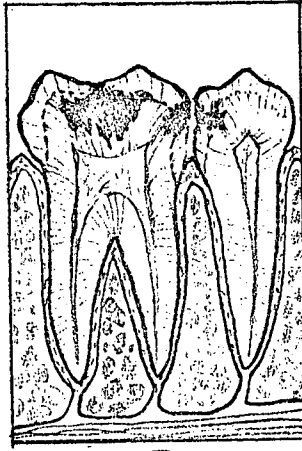
-รักษาความสะอาด
ของตัวฟันไม่เพียง
พอ ทำให้เกิดคราบ
ฟันและเป็นพิษสะสม
ของแบคทีเรีย แล้ว
ทำปฏิกริยากับคราบ
ฟัน เกิดเป็นกรดทำ
ลายเนื้อฟัน

เป็นระยะจาก ① ② ③ ④ และ ⑤

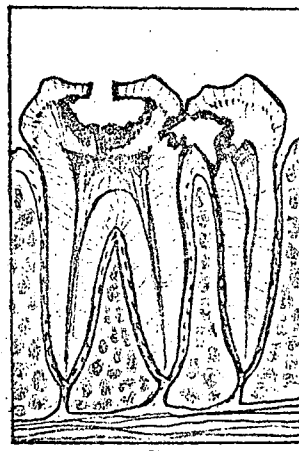
1

ระยะเริ่มต้นของโรคฟันผุ เคลือบฟันในชั้นลึกถูกทำลาย ตำแหน่งที่เป็นมากคือตามร่องลึกของฟัน

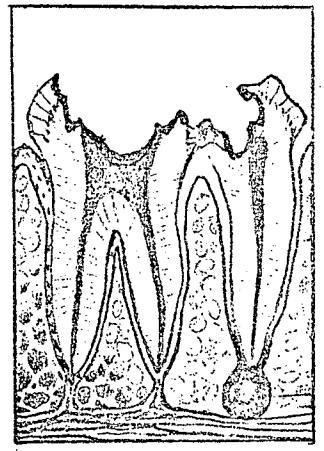
2

การลุกลามไปถึงเนื้อฟันและขยายวงกว้างขึ้น ตำแหน่งที่พบบ่อย คือระหว่างซี่ฟัน

3

โรคลุกลามถึงโพรงภายในทำให้เส้นประสาทและหลอดเลือดเสียหายเกิดเป็นฝีปลายราก

4

5

ทำให้ต้องเสียฟันไปก่อนกำหนด

เฟรมที่ 2 (ต่อ)

2.

-รับประทานอาหาร
 ที่หวานจัด และ
 เหนียว ซึ่งทำให้
 เป็นโรคฟันผุได้
 ง่าย และรวดเร็ว
 ขึ้น

จงเติมข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. การป้องกันระยะสั้นไม่ให้เกิดโรคฟันผุ กระทำโดยการ.....

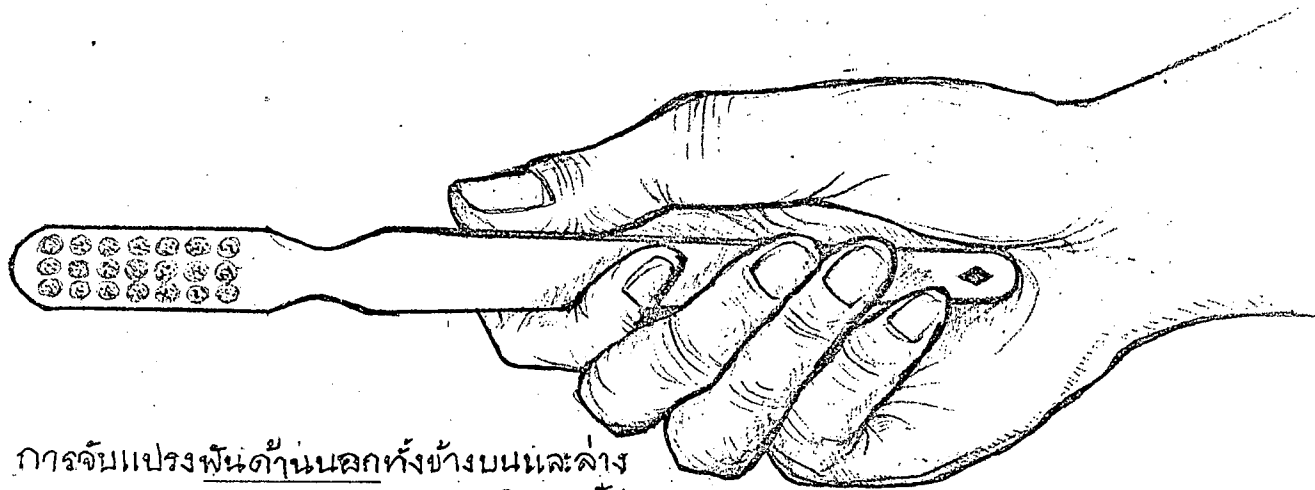
-ทำความสะอาดฟัน
 เสมอ ๆ เพื่อกำจัด
 คราบฟันและแบคที-
 รีย

2. ควรหลีกเลี่ยงรับประทานอาหารจำพวก.....

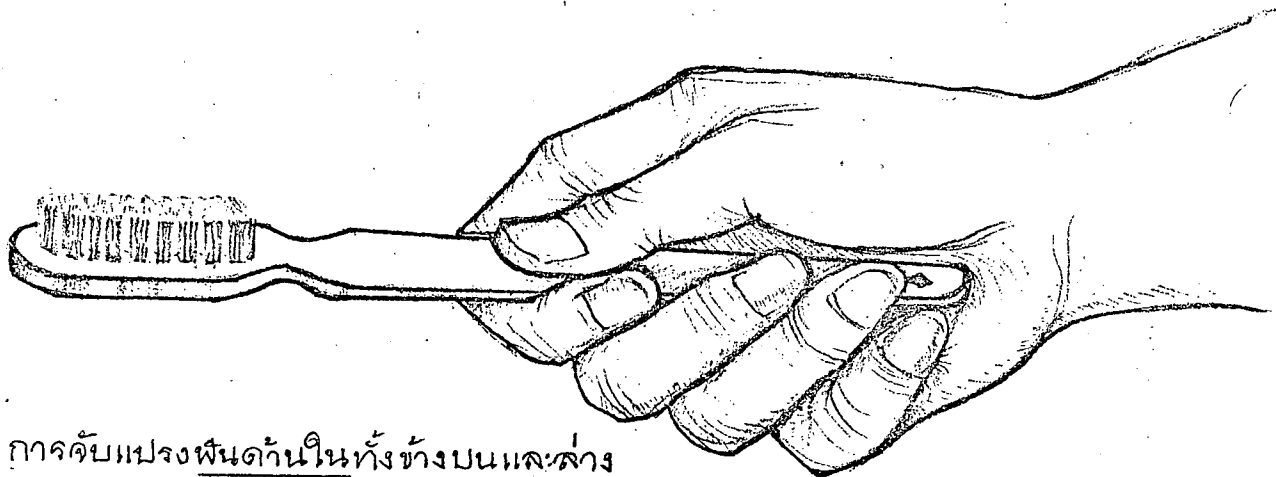
 เช่น.....
 เพื่อลดการเกิดโรคฟันผุ

-อาหารที่มีรสหวาน
 จัด และเหนียว
 หนืด ๆ กล้วย หรือ
 ช็อคโกแลต

การจับแปรงสีฟัน

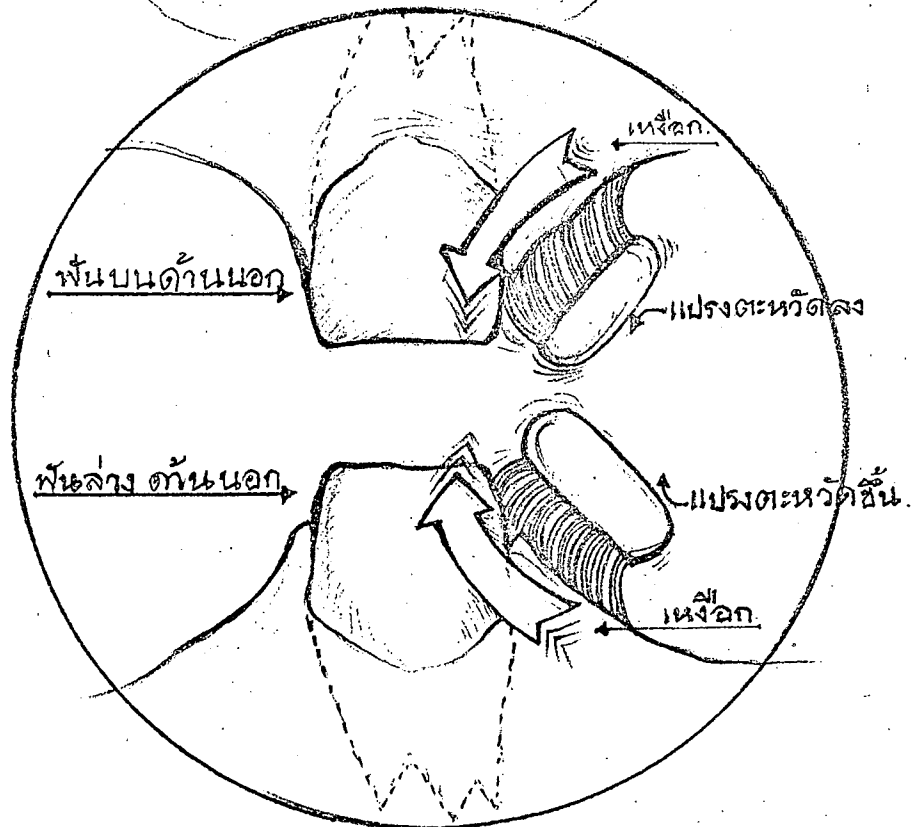
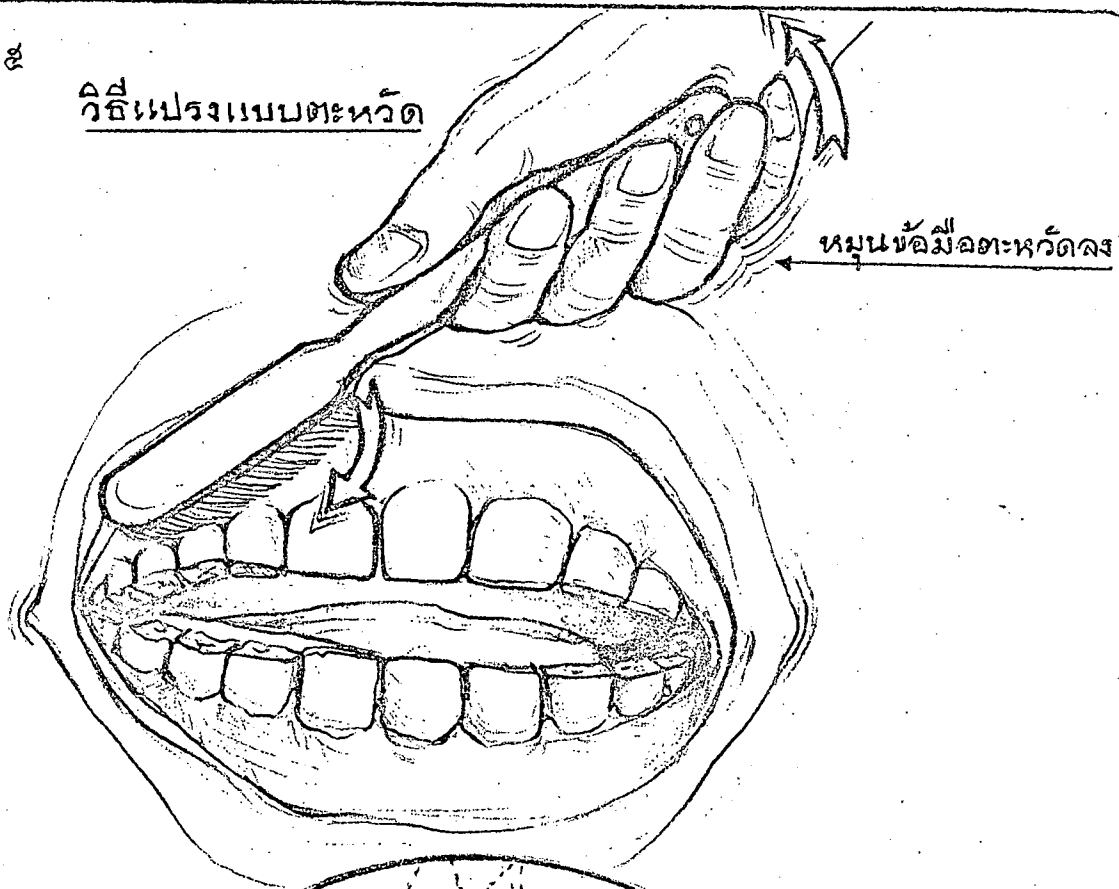
การจับแปรงพื้หน้านออกหังข้างบนและล่าง
ตลอดแนวพื้

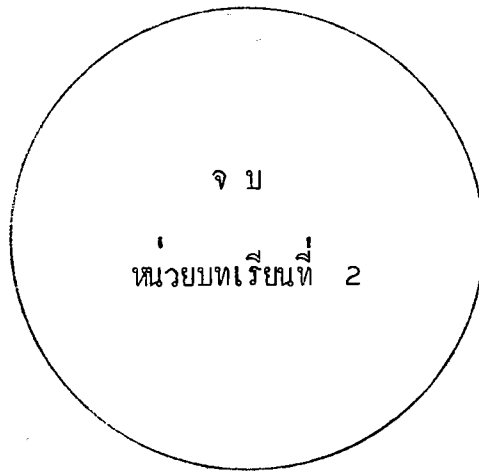

การจับแปรงพื้หน้านในหังข้างบนและล่าง

ภาพประกอบที่ ๕

วิธีแปรงแบบตะหวัด

อย่าลืม

ท่านต้องทำการประเมินผลหลังเรียนของหน่วยนี้ด้วย

(แบบประเมินผลอยู่ในหน้าต่อไป)

เรื่อง การรักษาโรคพิษณุ
แบบประเมินผลหลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 2
(เหมือนกับแบบประเมินผลก่อนเรียน)

- ก. ถ้าผู้ช่วยมาหาท่านเพราะปวดฟัน ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าที่ปวดฟันนั้นเป็นโรคพิษณุ
และเกิดจากสาเหตุใด (5 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

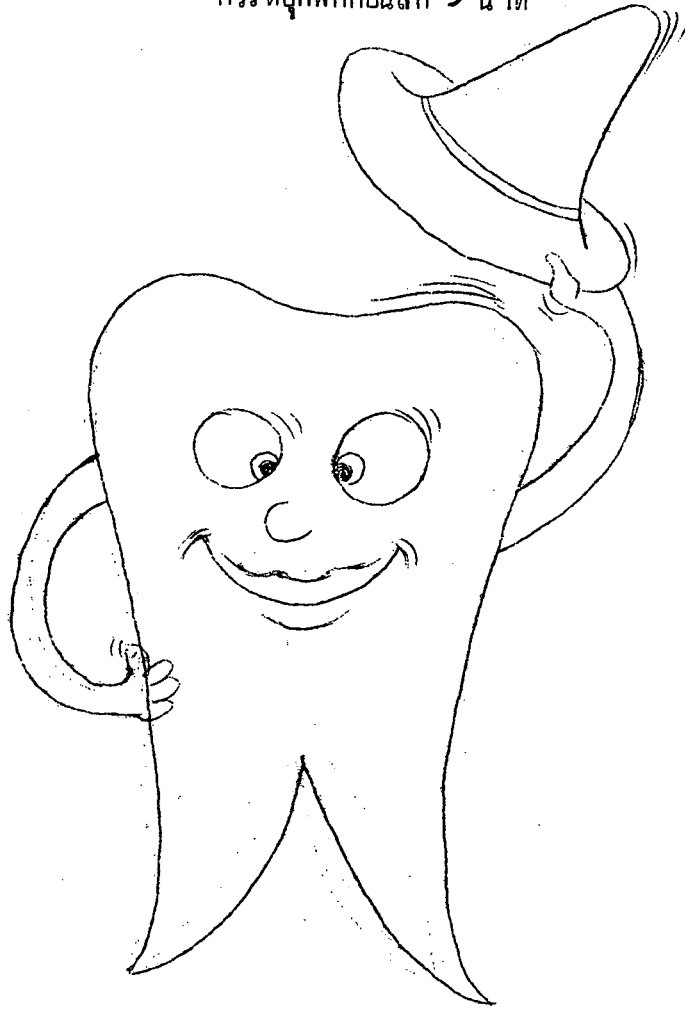
- ข. ให้ผู้เรียนได้ศึกษาผู้ป่วยเป็นโรคพิษณุ 3 ราย (ใช้ผู้ป่วยในสถานการณ์จำลอง
หน้า..55..) เพื่อวินิจฉัยว่าเป็นโรคพิษณุหรือไม่ (15 คะแนน)

รายที่ 1

รายที่ 2

รายที่ 3

ควรหยุดพักก่อนสัก 3 นาที

หน่วยบทเรียนที่ 3

ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลก่อนเรียน

ในหน่วยนี้

(ตามแบบประเมินผลอยู่แผนต่อไป)

เรื่อง การรักษาโรคฟันผุเบื้องต้น

แบบประเมินผลก่อนเรียน หน่วยบทเรียนที่ 3

จงวินิจฉัยว่า ผู้ป่วยที่มีอาการดังกล่าวข้างล่างเป็นโรคอะไร และท่านจะให้การรักษาผู้ป่วยที่มาหาในกรณีต่าง ๆ ดังนี้อย่างไร ?

1. นายมนัส อายุ 25 ปี มาหาท่านด้วยอาการปวดฟัน เมื่อท่านได้ตรวจช่องปากทั้งหมดแล้วพบว่า ในร่องฟันซี่หนึ่งมีสีน้ำตาล และมีลักษณะขุย จึงได้วินิจฉัย ดังนี้ (5 คะแนน)
2. ให้ท่านพบกับผู้ป่วย 3 ราย (ตามที่ผู้สอนได้พิจารณา) โดยใช้ตามแบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วยที่แนบอยู่ท้ายเล่มแบบเรียนด้วยตนเอง (15 คะแนน)
(อาจใช้ผู้ป่วยในสถานการณจำลองใหญ่เรียนทดสอบดูก่อนก็ได้)

หน่วยบทเรียนที่ 3

โปรดทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ของหน่วยนี้กับครูสอน

เมื่อเสร็จแล้ว

ใหญ่เรียนศึกษาเนื้อหาในเฟรมที่ 3-5. (หน้า 152-162)
โดยปฏิบัติการตอบคำถามเหมือนหน่วย บทเรียนที่ผ่านมาแล้ว

ตอนหลังสุดของหน่วยบทเรียนนี้ท่านจะได้ฝึกภาคปฏิบัติตามแบบฟอร์ม
ที่แนบไว้ท้ายบทเรียนนี้แล้ว

เฟรมที่ 3

- 3. การรักษาเบื้องต้นสำหรับผู้ป่วยด้วยโรคฟันผุ
 - 3.1 ให้ยาแก้ปวด เช่น เอพิจี. หรือ แอสไพริน ขนาด 1-2 เม็ด เมื่อปวด และซ้าโคทุก 4 ชั่วโมง
 - 3.2 (ถ้ามีอาการบวมของเหงือกและใบหน้า) ให้ยาปฏิชีวนะ เช่น เทตราไซคลิน ขนาด 1-2 เม็ด วันละ 4 ครั้ง หรือทุก 4 ชั่วโมง
 - 3.3 แนะนำวิธีทำความสะอาดของปาก เหงือกและฟันที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย (ดูภาพประกอบที่ 6 หน้า 153) และดูภาพประกอบที่ 13-18 หน้า 192-194 ในสมุดภาพ

จงตอบคำถามต่อไปนี้ ลงในช่องว่างที่ให้ไว้

นายสมาน บุญเกิด อายุ 30 ปี มาหาทันตแพทย์อาการปวดฟัน เมื่อซักประวัติแล้วพบว่า ปวดฟันมากเมื่อเวลารับประทานน้ำเย็น และอาหารรสหวาน เมื่อตรวจดูที่ตัวฟันพบมีรูผุ จงบอกวิธีการรักษาโรคนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

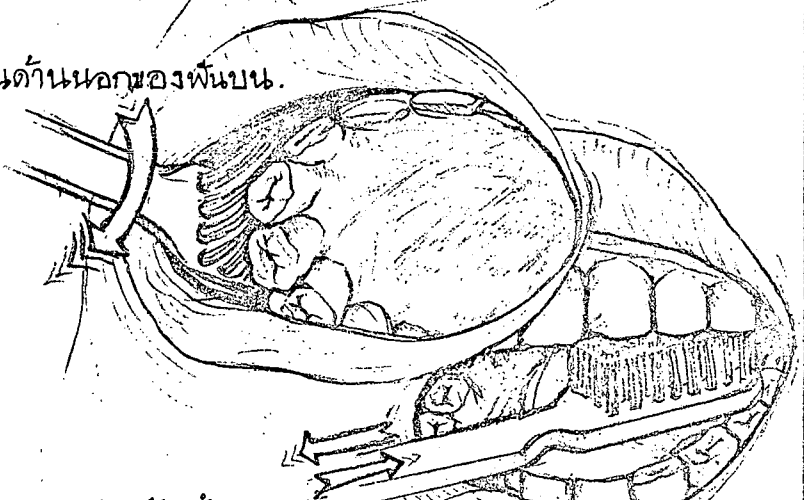
.....

- 1. ให้ยาแก้ปวด เอพิจี. 1-2 เม็ด เมื่อปวด และซ้าโคทุก 4 ชม.
- 2. แนะนำวิธีการรักษาความสะอาดของฟัน และของปาก
- 3. แนะนำให้ไปหาทันตแพทย์

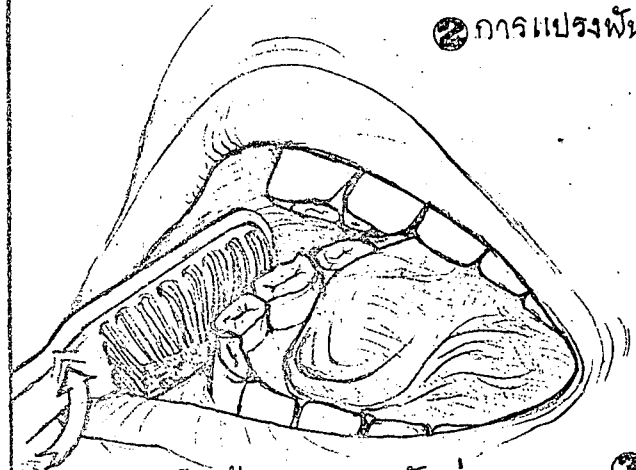
ภาพประกอบที่ ๖

วิธีทำความสะอาดช่องปาก
(การแปรงฟันอย่างถูกวิธี)

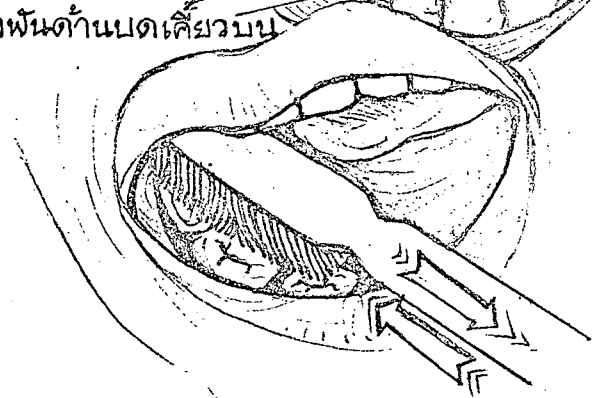
๒ การแปรงฟันด้านนอกของฟันบน.

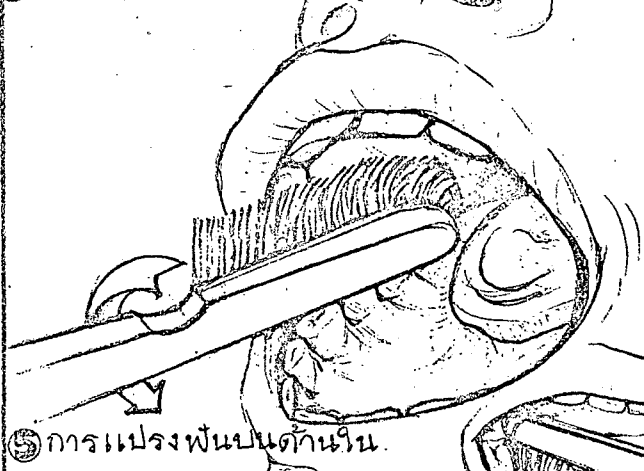
๓ การแปรงฟันด้านนอกของฟันล่าง.

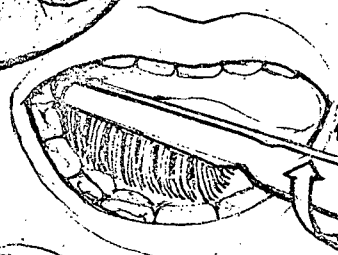
๔ การแปรงฟันด้านเบดเคี้ยวบน.

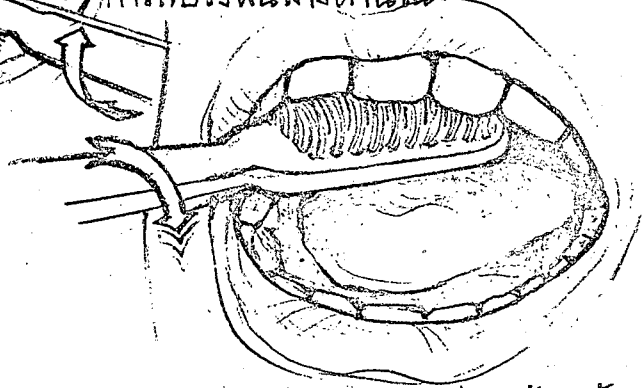
๕ การแปรงฟันด้านเบดเคี้ยวล่าง.

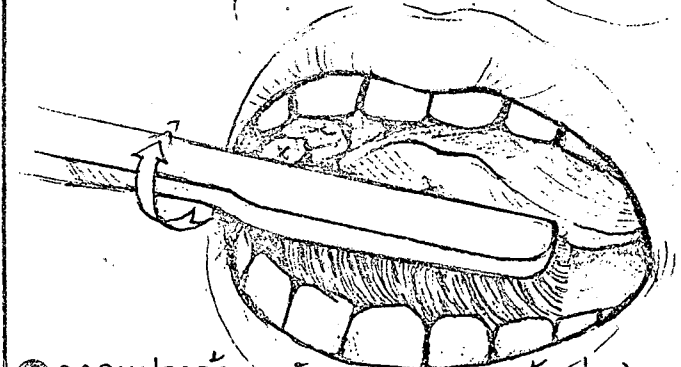
๖ การแปรงฟันบนด้านใน.

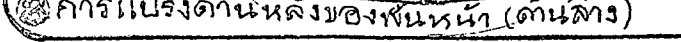
๗ การแปรงฟันล่างด้านใน.

๘ การแปรงด้านหลังของฟันหน้า (ต้นบน)

๙ การแปรงด้านหลังของฟันหน้า (ต้นล่าง)

เฟรมที่ 4

4. ขอแนะนำในการป้องกันโรคพิษณุ

4.1 ทำความสะอาดพื้นที่ถูกต้อง

4.2 หลีกเลี่ยงอาหารจำพวกแปงและน้ำตาล

4.3 รับประทานอาหารพวกผักและผลไม้

4.4 ให้ทันตแพทย์ตรวจฟันทุก 6 เดือน เป็นประจำ

4.5 เมื่อมีอาการของโรคพิษณุ ควรรีบปรึกษาทันตแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัย

(รูปภาพประกอบที่ 19, 20, 21 หน้า 195-196 ในสมุดภาพ)

จงกล่าวถึงการป้องกันโรคพิษณุ

1.	ทำความสะอาดพื้นที่
ถูกต้อง
2.	หลีกเลี่ยงอาหารจำพวก
แปงและน้ำตาล
3.	รับประทานอาหารจำ-
พวกผักและผลไม้
4.	ให้ทันตแพทย์ตรวจฟันทุก
6 เดือน เป็นประจำ
5.	เมื่อมีอาการของโรคพิษณุ
ควรรีบปรึกษาทันตแพทย์
และเจ้าหน้าที่อนามัย

เฟรมที่ 5

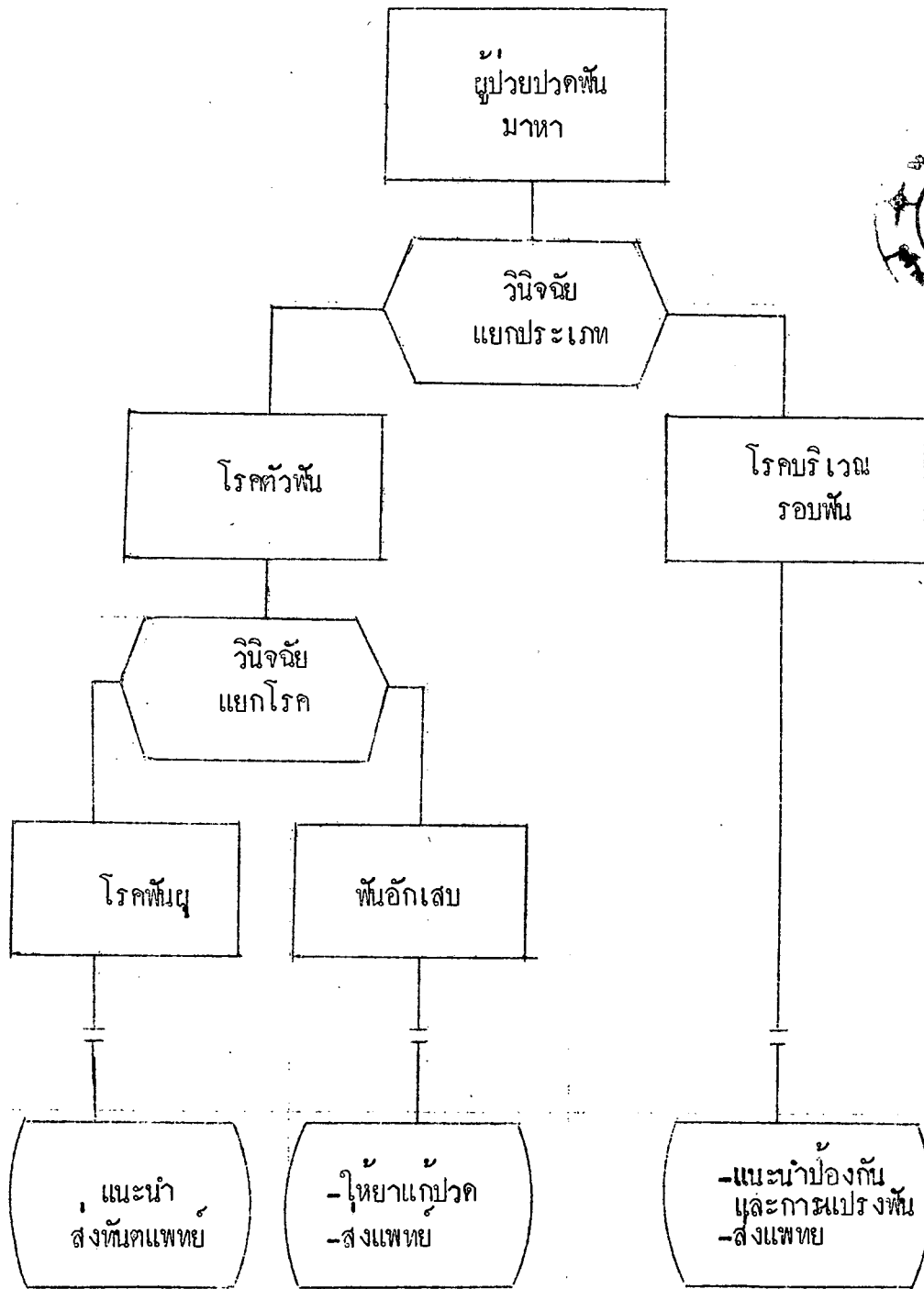
5. จากเฟรมต่อไปนี้ท่านจะได้ฝึกภาคปฏิบัติ ในการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย โดยจะมีแพทย์ เป็นผู้ให้คำแนะนำและควบคุมในการฝึกปฏิบัติของท่าน

โปรดอ่านคำแนะนำในการใช้แบบฟอร์ม เพื่อบันทึก การตรวจ การวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วย ในเฟรมต่อไปนี้ โดยศึกษาจากแผนภูมิแสดงขั้นตอนการวินิจฉัย และการรักษาโรคพิษ เพื่อการปฏิบัติกับผู้ป่วยในเบื้องต้นในหน้าต่อไปนี้ก่อน

ไม่ต้องกรอกคำตอบ/อ่านหน้าต่อไป

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการวินิจฉัยและการรักษาโรคฟัน ในการปฏิบัติกับผู้ป่วย

ในเบื้องต้น

คำแนะนำในการใช้แบบฟอร์มวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วย

แบบฟอร์มที่จะใช้บันทึกการตรวจผู้ป่วย เป็นดังนี้

เพศ		ชื่อ	แบบฟอร์มวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย อายุ.....ปี	หมาย	คำวิจารณ์
ชาย	หญิง		คนไข้รายที่.....	เหตุ	ของผู้สอน
			<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(1)</div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(2)</div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(3)</div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(4)</div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(5)</div> <div style="text-align: center; margin: 5px 0;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">(6)</div>		
			<p>ปัญหา</p> <p>วินิจฉัย (โดยซักถาม)</p> <p>กลุ่มโรค</p> <p>วินิจฉัย (โดยการตรวจ)</p> <p>ชื่อโรค</p> <p>วิธีรักษา</p>		

- ในช่องที่ (1) ให้ท่านบันทึกถึงความผิดปกติที่ผู้ป่วยมาแจ้ง
- " (2) ให้ท่านบันทึกคำถามที่ท่านซักถามเพื่อวินิจฉัยขั้นต้น และคำตอบที่ผู้ป่วยตอบ
- " (3) ให้ท่านบันทึกผลการวินิจฉัยขั้นต้นว่า โรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ในกลุ่มโรคใด
- " (4) ให้ท่านบันทึกอาการและลักษณะของโรคที่ท่านสังเกตผู้ป่วย
- " (5) ให้ท่านบันทึกชื่อโรคที่ได้จากการวินิจฉัย
- " (6) ให้ท่านบันทึกวิธีการรักษาโรคที่ท่านได้ใช้

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการบันทึกการตรวจผู้ป่วย ในแบบฟอร์มที่ใหม่

เพศ		แบบฟอร์มการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย	หมายเหตุ	คำวิจารณ์ ของผู้สอน
ชาย	หญิง	ชื่อ นายแส กลัดสูงเนิน อายุ 20 ปี คนไขรายนที่ 1		
ปัญหา		ผู้ป่วยมีอาการผื่นคันที่ผิวหนัง		
วินิจฉัย (โดยการซักถาม)		ถาม ไปติดโรคนี้จากใครมา ตอบ จากญาติในบาน		
กลุ่มโรค		โรคผิวหนังชนิดติดต่อกันได้โดยการสัมผัส		
วินิจฉัย (โดยการตรวจ)		ผู้ป่วยมีตุ่มใสเล็ก ๆ เรียงเป็นแถว บาง แห่งมีหนอง เพราะเกาเนื่องจากคันมาก		
ชื่อโรค		โรคหิด		
รักษา		ให้ทาขี้ผึ้งกำมะถัน		

ภาคปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง

ผู้ป่วยเป็นโรคฟัน

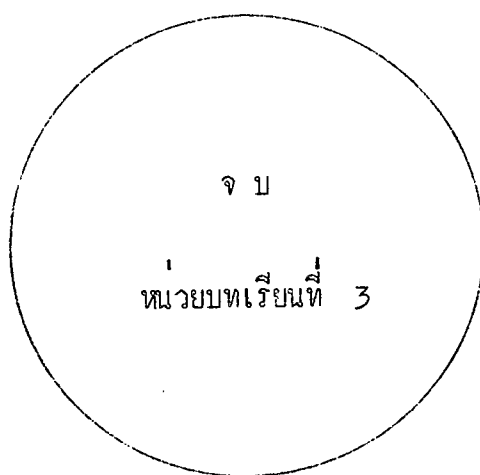
จงวินิจฉัยผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับโรคฟัน ในรายต่อไปนี้ว่าควรจะเป็นโรคฟันหรือไม่ ควรให้การรักษาและแนะนำเบื้องต้นอย่างไร (ใช้แบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วย)

รายที่ 1. ค.ช. ฟู อายุ 4 ขวบ มาหาด้วยอาการปวดฟัน จากการสอบถามได้ความว่า ชอบทานอาหารพวกลูกอมเป็นประจำ และไม่ชอบแปรงฟัน มีอาการเจ็บเวลา กินอาหารแข็งไปถูกฟันกรามด้านในข้างซ้าย เมื่อตรวจร่างกายบริเวณใบหน้า ไม่มีอาการผิดปกติ ตรวจภายในช่องปากพบว่าฟันส่วนใหญ่มีสีเหลืองและคล้ำ ๆ ตามรอยซอกฟันต่าง ๆ โดยทั่วไป และในบริเวณรอบซี่ฟันกรามด้านในข้างซ้าย ที่เจ็บ มีรอยฉีกขาดและมีเลือดออกซึม ๆ ของเหงือกรอบ ๆ ซี่ฟันนั้น

รายที่ 2. ค.ญ. อ่อน อายุ 10 ขวบ มาหาด้วยอาการปวดฟัน จากการสอบถามได้ความว่า เคยปวด ๆ หาย ๆ มาแล้วหลายครั้ง จนกระทั่งมีอาการปวดและบวม หนองไม่ได้จึงมาหา จากการตรวจร่างกายพบว่ามีอาการบวมเล็กน้อยที่ใต้คางข้างขวา ตรวจภายในช่องปากพบว่าฟันกรามซี่ที่ 2 ด้านบนมีสภาพค่อนข้างปกติ แต่ที่ซอกฟันมีลักษณะเป็นรอยยุ และสีค้ำคล้ำเป็นรูลึก คล้ายมีอะไรอุดค้ำอยู่ มีกลิ่นเหม็น

รายที่ 3. นายสี อายุ 50 ปี มาหาด้วยอาการเสียวฟันเวลากินอาหาร โดยเฉพาะเวลา กินของเหนียวและน้ำเย็น จากการสอบถามทราบว่าชอบกินหมากเป็นประจำ จนทำให้ฟันสีค้ำคล้ำเต็มไปหมด จากการตรวจร่างกายใบหน้ามีอาการปกติ ภายในปากตรงฟันเขี้ยวที่เสียวพบว่าตรงกลางซี่ฟันมีสีค้ำคล้ำผิดปกติ มีลักษณะขุย และเป็นโพรงลึกลงไปพอประมาณ มีเศษอาหารอัดอยู่เต็ม รอบ ๆ ฟันมีอาการ ปกติ

ท่านกำลังจะศึกษาจ เรื่องนี้แล้ว

โปรดทำแบบประเมินผลหลังเรียนในหน่วยนี้

(ตามแบบประเมินผลในหน้าต่อไป)

เรื่อง การรักษาโรคฟันผุเบื้องต้น

แบบประเมินผลหลังเรียน หน่วยบทเรียนที่ 3

(เหมือนกับแบบประเมินผลก่อนเรียน)

จงวินิจฉัยว่า ผู้ป่วย ที่มีอาการดังกล่าวข้างล่าง เป็นโรคอะไร และท่าน จะให้การรักษาผู้ป่วยที่มาหาในกรณีต่าง ๆ ดังนี้อย่างไร ?

1. นายมนัส อายุ 25 ปี มาหาท่านด้วยอาการปวดฟัน เมื่อท่านได้ตรวจช่องปาก ทั้งหมดแล้วพบว่า ในร่องฟันซี่หนึ่งมีสีน้ำตาล และมีลักษณะขุย จึงได้วินิจฉัย ดังนี้
(5 คะแนน)
 2. ให้ท่านพบกับผู้ป่วย 3 ราย (ตามที่ผู้สอนได้พิจารณา) โดยใช้ตามแบบฟอร์มการ บันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วยที่แนบอยู่ท้ายเล่มแบบเรียนด้วยตนเอง
(15 คะแนน)
- (อาจใช้ผู้ป่วยในสถานการณ์จำลองใหญ่เรียน ทดสอบก่อนอีกก็ได้)

(กระดาษสี)

ท่านเก่งมากที่ผ่านหน่วยบทเรียนเรื่องนี้มาทั้งหมดแล้ว

กับผู้สอน

ขอให้ท่านจงโชคดี

ขอให้ท่านโชคดี

แบบทดสอบ ก่อน/หลังเรียน (Pre-post test)

เรื่อง "โรคฟันผุ"

จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในข้อความที่ถูกต้องที่สุด และเขียนเครื่องหมาย ✗ ในข้อความที่ผิด
(ทำในกระดานคำตอบของ

ถูก	ผิด
-----	-----

)

1. โรคฟันผุ คือ โรคที่เกิดขึ้นกับเนื้อฟัน มีการทำลายให้เป็นโพรง เนื้อฟันอาจเป็นสีดำและมีอาการปวดและเสียวฟัน
2. อาการปวดจากโรคปริทันต์จะรุนแรงกว่าอาการปวดฟันเนื่องจากโรคฟันผุในระยะลุกลาม
3. ฟันที่มีลักษณะสีดำเล็กน้อย เป็นฟันที่อยู่ในสภาพปกติ
4. เมื่อทานมีอาการปวดและเสียวฟัน เมื่อทานอาหารหวานจัดหรือเย็นจัด แสดงว่าเป็นโรคปริทันต์
5. ฟันที่มีคราบหินน้ำลาย ถาปดอยทิ้งไว้นานๆ จะทำให้เป็นโรคฟันผุ
6. ปฏิกริยาระหว่างแบคทีเรียและคราบฟันที่เกิดจากการขาดความเอาใจใส่ดูแล จะทำให้เป็นโรคฟันผุ
7. การป้องกันระยะแรกของโรคฟันผุ คือ การแปรงฟัน และรักษาความสะอาดของช่องปากให้ปราศจากคราบฟัน
8. รับประทานอาหารที่หวานจัดและเหนียวจะทำให้ปวดฟันทุกครั้ง
9. งดอาหารหวานจัด หรือแปรงฟันทันทีหลังจากรับประทานอาหารหวานจัดช่วยทำให้ไม่เป็นโรคฟันผุ
10. รับประทานลูกอม ทอฟฟี่ ช็อคโกแลต แล้วทำให้เป็นโรคฟันผุเร็วขึ้น เพราะอาหารเหล่านี้แบคทีเรียชอบมาก

11. ทำความสะอาดพื้นเสมอๆ เพื่อกำจัดคราบฟันและแมคที่เรื้อย ช่วยป้องกัน
ระยะทันไม่ให้เกิดโรคฟันผุ
12. ผู้ป่วยโรคฟันผุ ถ้ามีอาการบวมของเหงือกและโอบหน้า ควรให้ยาแก้ปวด
เอซีที
13. ยาแอสไพริน ขนาด 1 - 2 เม็ด แก้ปวดฟัน ใช้รับประทานเมื่อปวด
และซ้าได้ทุก 6 ชั่วโมง
14. ควรให้ทันตแพทย์ตรวจฟันทุก 6 เดือน เป็นประจำเพื่อป้องกันโรคฟันผุ
15. เมื่อมีปัญหาเรื่องโรคฟัน ควรปรึกษาทันตแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัย

โรคฟัน

จงเขียนเครื่องหมาย \times ในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ทำในกระดาษคำตอบ)

16. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฟันที่ถูกต้อง
- ฟันคนเรามี 2 ชุด น้ำนม 20 ซี่, แทะ 26 ซี่
 - ฟันคนเรามี 2 ชุด น้ำนม 20 ซี่, แทะ 32 ซี่
 - ฟันคนเรามี 3 ชุด น้ำนม, แทะ และปลอม
 - ฟันคนเรามี 2 ชุด น้ำนม 22 ซี่, แทะ 32 ซี่
 - ไม่มีข้อใดถูกต้อง
17. ฟันน้ำนมจำเป็นต่อคุณแลรักษาเพราะ
- ฟันน้ำนมทำหน้าที่เหมือนกับฟันแท้ในระยะที่ฟันแท้ยังไม่ถึงกำหนดจะขึ้น
 - ฟันน้ำนมที่ปกติจะช่วยให้ฟันแท้ขึ้นตามปกติ
 - ฟันน้ำนมช่วยให้เด็กหัดพูดได้ชัดเจน
 - ข้อ (ก) และ (ข)
 - ข้อ (ก) (ข) และ (ค)
18. ท่านสามารถบอกไคยาผู้ป่วยเป็นโรคฟันผุจากอาการต่อไปนี้
- พบรูหรือโพรงบนตัวฟัน
 - มีคราบหินปูนหรือหินน้ำลายสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเกาะบนฟัน
 - เกล็ดฟันมีลักษณะเป็นฝ้าขาว มีสีน้ำตาลหรือดำคล้ำ
 - ปวดฟันเวลาที่มีเศษอาหารตกค้างในรูที่ผุ บางครั้งพบว่ามีเหงือกบวมและเป็นฝี
 - ข้อ (ก) (ค) และ (ง)

19. สาเหตุของโรคฟันผุคือ

- ก. แอมกิ้นฟัน
- ข. กรดที่เกิดจากการรวมกันของเชื้อโรคและอาหารที่ติดค้างบนฟัน
- ค. การดูแลรักษาสุขภาพของช่องปากและฟันไม่ดีพอ
- ง. การแปรงฟันที่ผิดวิธี
- จ. ข้อ (ข) (ค) (ง)

20. ถ้าเป็นโรคฟันผุแล้ว ควรทำอะไร

- ก. ใส่ยาในรูฟันผุป้องกันไม่ให้ผุต่อไป
- ข. ไปพบทันตแพทย์เพื่อให้ออนออกเสีย เพราะว่าฟันที่เสียแล้วรักษาไม่ได้
- ค. ไปพบทันตแพทย์ เพื่อให้ทันตแพทย์อุดฟันให้
- ง. กินยารักษาและป้องกัน
- จ. ปล่อยให้เหงือกอักเสบมีอาการปวดจึงไปพบทันตแพทย์

21. ถ้าบุตรหลานของท่านมีฟันน้ำนม เริ่มผุ ท่านควรจะทำอย่างไร

- ก. ควบคุมดูแลและรักษาความสะอาดของปากและฟัน
- ข. พาไปพบทันตแพทย์เพื่อให้อุดรักษาและป้องกัน
- ค. ปล่อยให้ไว้ เพราะฟันน้ำนมจะหลุดและมีฟันแท้ขึ้นมาแทนที่
- ง. ปล่อยให้ไว้ เมื่อปวดจึงพาไปพบทันตแพทย์
- จ. ข้อ (ก) และ (ข)

22. เมื่อท่านพบผู้ป่วยปวดฟัน สิ่งที่คุณควรกระทำคือ

- ก. แนะนำให้ไปพบแพทย์
- ข. ปล่อยให้และบอกทุกคนเกิดมาต้องปวดฟันบ้าง เป็นธรรมดา ไม่นานก็จะหายเอง
- ค. แนะนำให้เขากินยาหรือใส่ยาเพื่อแก้อาการปวด
- ง. แนะนำให้ไปพบทันตแพทย์
- จ. ข้อ (ค) และ (ง)

23. ผลเสียของการเป็นโรคฟันผุแล้วไม่รักษา

- ก. ทำให้ฟันเว้าแหว่ง เป็นโพรง ไม่นาคู
- ข. อาจเจ็บปวดทรมาน และมีกลิ่นปากเหม็น
- ค. เป็นช่องทางให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้
- ง. ขอ (ก) และ (ข)
- จ. ขอ (ก) (ข) และ (ค)

24. การรักษาความสะอาดช่วยการแปร่งฟันถูกวิธีคือ

- ก. ถูไปมาตามขวางซี่ฟัน คำนมคเคี้ยวก็เช่นกัน
- ข. บัดขนแปร่งขึ้นลงผ่านซอกฟัน คำนมคเคี้ยวถูไปมา
- ค. ฟันบนบัดลง; ฟันล่างบัดขึ้นให้ขนแปร่งผ่านซอกฟันทั้งค้ำนอกและค้ำใน คำนมคเคี้ยวถูไปมา
- ง. ขอ (ก) และ ขอ (ข)
- จ. ขอ (ก) (ข) และ (ค)

25. ความคิดเห็นที่ทานติความถูกต้องเกี่ยวกับโรคฟันผุคือ

- ก. เมื่อเป็นโรคฟันผุแล้วควรรักษา เพราะว่าฟันก็เป็นอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย
- ข. ไม่จำเป็นต้องรักษา เพราะเป็นโรคธรรมดา เป็นแล้วหายเอง
- ค. ควรรักษาเพื่อป้องกันไม่ให้ลุกลาม และป้องกันมิให้เป็นช่องทางของเชื้อโรคที่อาจจะเข้าสู่ร่างกายทางรูฟันผุ
- ง. ควรให้ทันแพทย์ถอนออกเลย เพราะว่าคงรักษาไม่ได้
- จ. ขอ (ก) และ (ค)

คำตอบ

1. ☒	6. ☒	11. ☒
2. ☐	7. ☒	12. ☐
3. ☐	8. ☐	13. ☐
4. ☐	9. ☒	14. ☒
5. ☒	10. ☒	15. ☒
16. ข	21. ข	
17. ข	22. ข	
18. ข	23. ข	
19. ข	24. ค	
20. ค	25. ข	

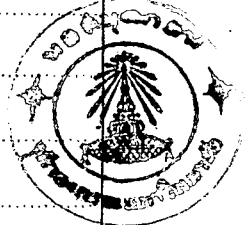
ชุดกระดาษคำตอบ

สำหรับ

ผู้เรียน (TRAINEE)

กระดาษคำตอบ
ตามบทเรียนตนเอง หน่วยบทเรียนที่ 2
(เฟรมที่ 1 - 2)

เฟรมที่	ข้อ	คำตอบ	ตรวจผล ✓ คชยตนเอง	สิ่งที่ควรแก้ไข
1	ก			
	ข	(1)		
		(2)		
		(3)		
		(4)		
2	1			

เฟรมที่	ขอ	คำขอ	ตรวจผิด ด้วยตนเอง		สิ่งที่ควรแก้ไข
			ถูก	ผิด	
2 (ต่อ)	1	จงเติมข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์			
	2				

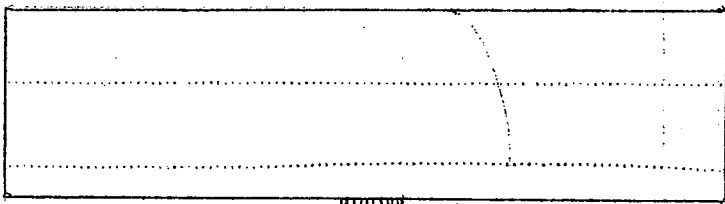
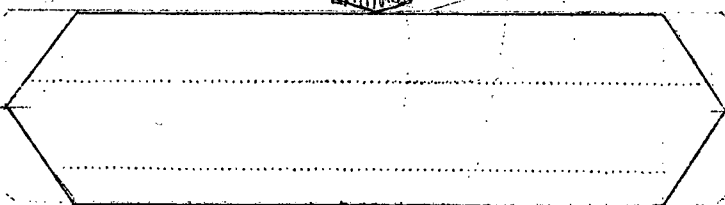
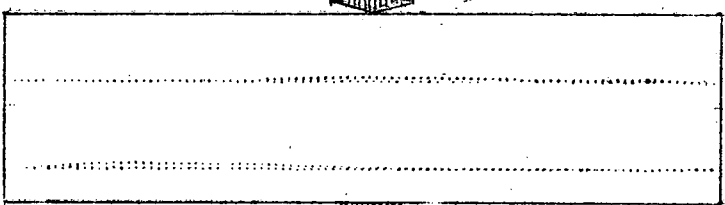
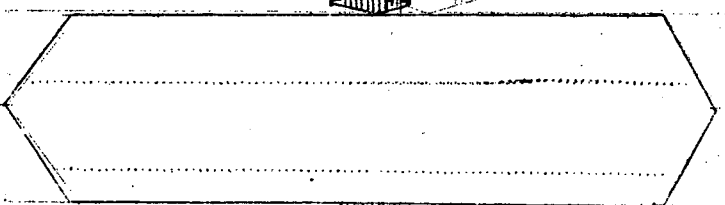
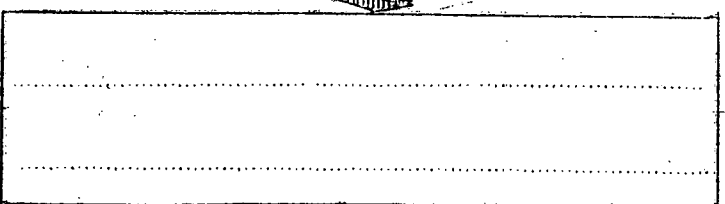
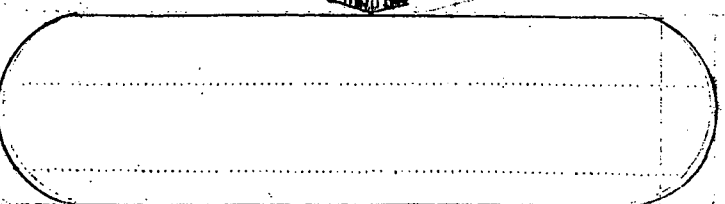
กระดาษคำตอบ
 ตามบทเรียนด้วยตนเอง หน่วยบทเรียนที่ 3
 (เฟรมที่ 3 - 5)

เฟรมที่	ข้อ	คำตอบ	ตรวจผล ด้วยตนเอง		สิ่งที่ควรแก้ไข
			ถูก	ผิด	
3		จงตอบคำถามต่อไปนี้ลงในช่องว่างที่ให้ไว้			
4	1	จงกล่าวถึงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า			
	2				
	3				
	4				
	5				

แบบฟอร์มบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วย

เพศ		ชื่อ..... อายุ.....ปี	หมายเหตุ	คำวิจารณ์ ของผู้สอน
ชาย	หญิง	คนไข้รายที่.....		
ปัญหา				
วินิจฉัย (โดยการซักถาม)				
กลุ่มโรค				
วินิจฉัย (โดยการตรวจ)				
เชื้อโรค				
รักษา				

แบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วย

เพศ		ชื่อ..... อายุ.....ปี	หมายเหตุ	คำวิจารณ์ ของผู้สอน
ชาย	หญิง	คนไข้รายที่.....		
ปัญหา				
วินิจฉัย (โดยการซักถาม)				
กลุ่มโรค				
วินิจฉัย (โดยการตรวจ)				
เชื้อโรค				
รักษา				

แบบฟอร์มการบันทึกผลการวินิจฉัยผู้ป่วย

เพศ		ชื่อ..... อายุ.....ปี	หมายเหตุ	คำวิจารณ์ ของผู้สอน
ชาย	หญิง	คนไข้รายที่.....		
ปัญหา				
วินิจฉัย (โดยการซักถาม)				
กลุ่มโรค				
วินิจฉัย (โดยการตรวจ)				
เชื้อโรค				
รักษา				

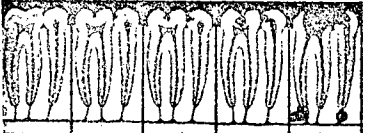
สมุคภาพ(สี่)
ประกอบขที่เรียน

แบคทีเรีย-น้ำตาล-กรด
กรดทำลายฟัน

ฟันผุ **วิธีเช็ดฟัน**

การกลายของโรคฟันผุในระยะต่างๆ

ฟันปกติ เริ่มผุที่เคลือบฟัน อุณหภูมิเริ่มผุ หนองเริ่มโพรงโพรงฟัน เกิดโพรงลึกถึงเส้นประสาท

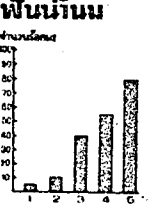

เด็กปล่อยทิ้งไว้ ไม่ได้รับการรักษา ที่บวมโตระคายเคืองอันตรายแก่หัวใจ

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุผู้ป่วยกับการเกิดโรคฟันผุ

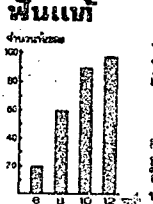
อายุ (ปี)	จำนวนของโรคฟันผุที่พบในฟันซี่หนึ่ง
1	5 ฟันแท้
2	10 ฟันแท้
3	40 ฟันแท้
4	55 ฟันแท้
6	75 ฟันแท้
8	20 ฟันกราม
9	80 ฟันกราม
10	85 ฟันกราม
12	90 ฟันกราม

ฟันกราม

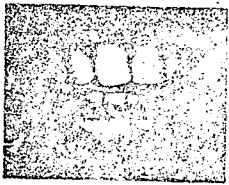

จำนวนฟันผุ

ฟันแท้

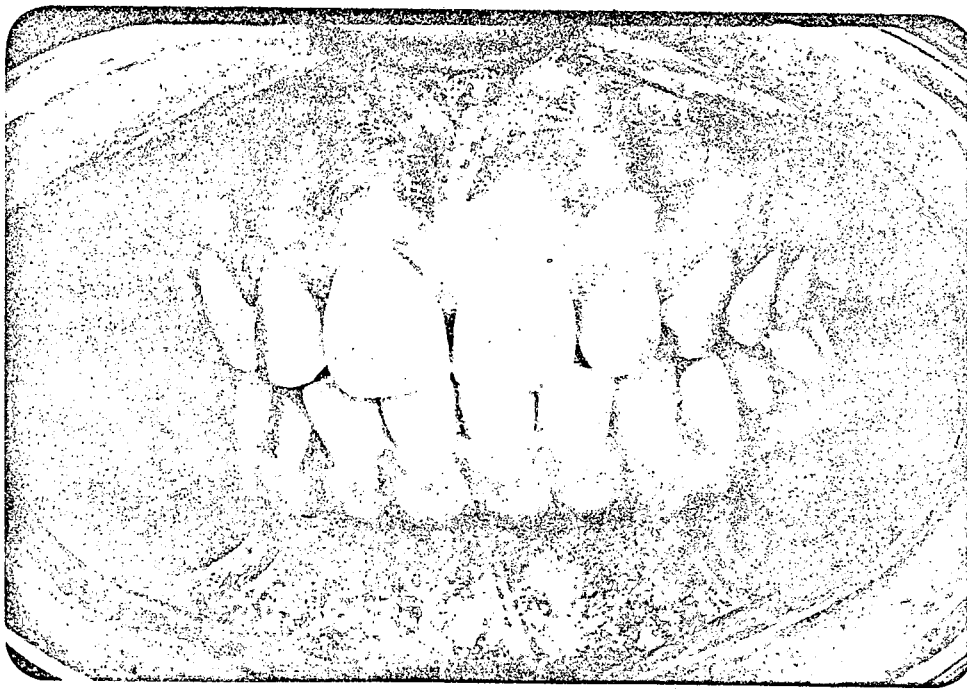

จำนวนฟันผุ

1. เปรี้ยวฟันและสีฟันดำ มีกลิ่นปาก (ปากเหม็น)
2. เจ็บปวดฟันในเวลากลางคืน เช่น ซึบคืน นอนหลับไม่ได้
3. ฟันหลุดหรือโยกไปมาจนไม่สามารถใช้ความเคี้ยวได้
4. มีกลิ่นปากและเจ็บปวดฟัน ซึ่งถ้าไม่รีบรักษาจะลุกลามถึงเส้นประสาท

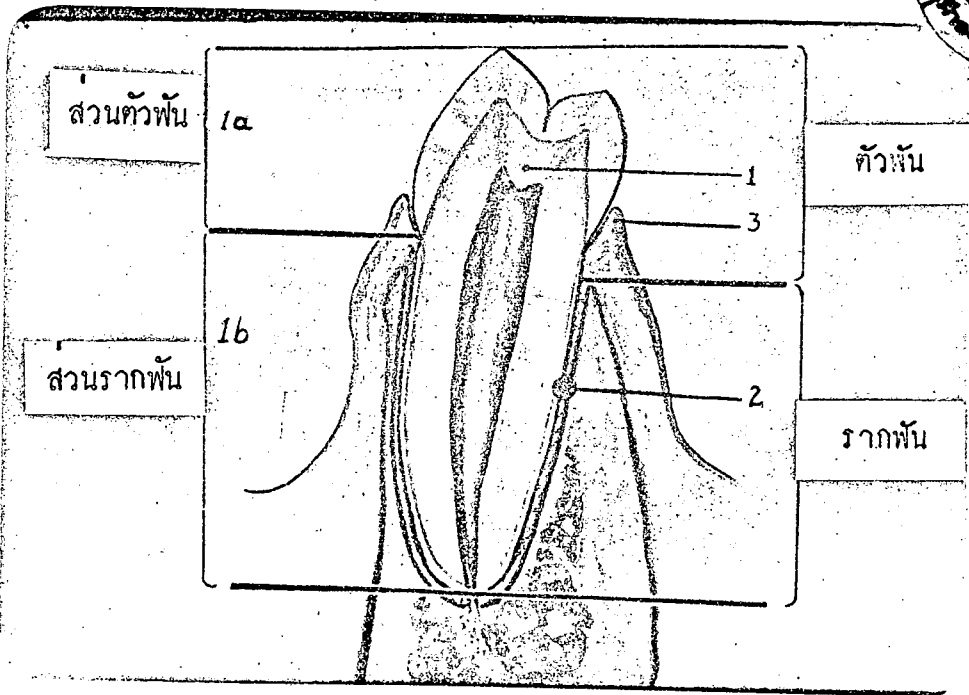
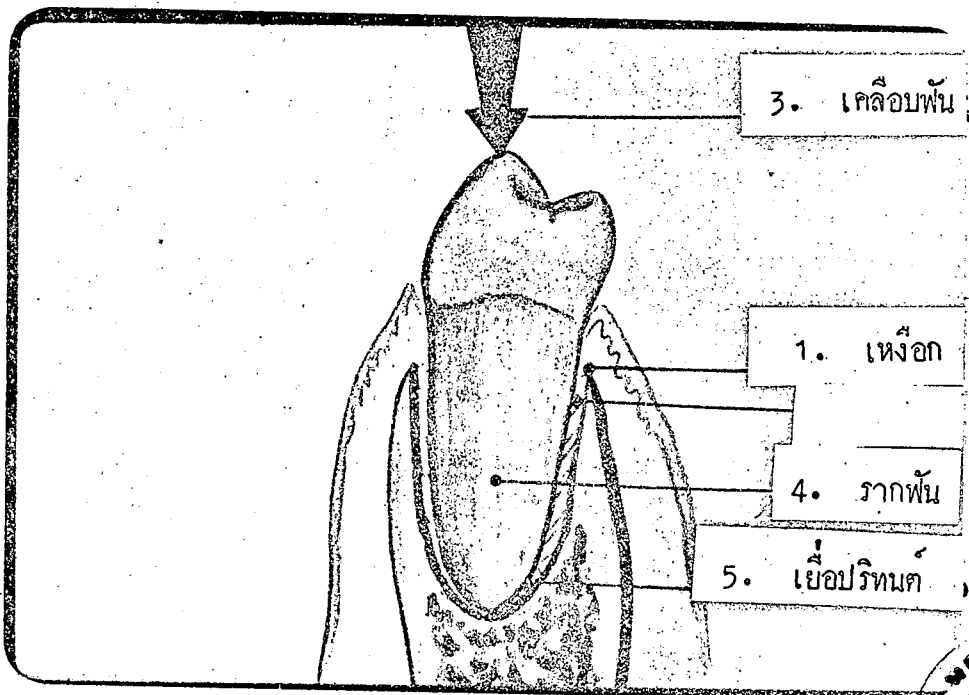
ความสัมพันธ์ระหว่างอายุผู้ป่วยกับจำนวนร้อยละของโรคฟันผุ

ส่วนประกอบของพื้

ภาพประกอบที่ 3

หน้า ๒

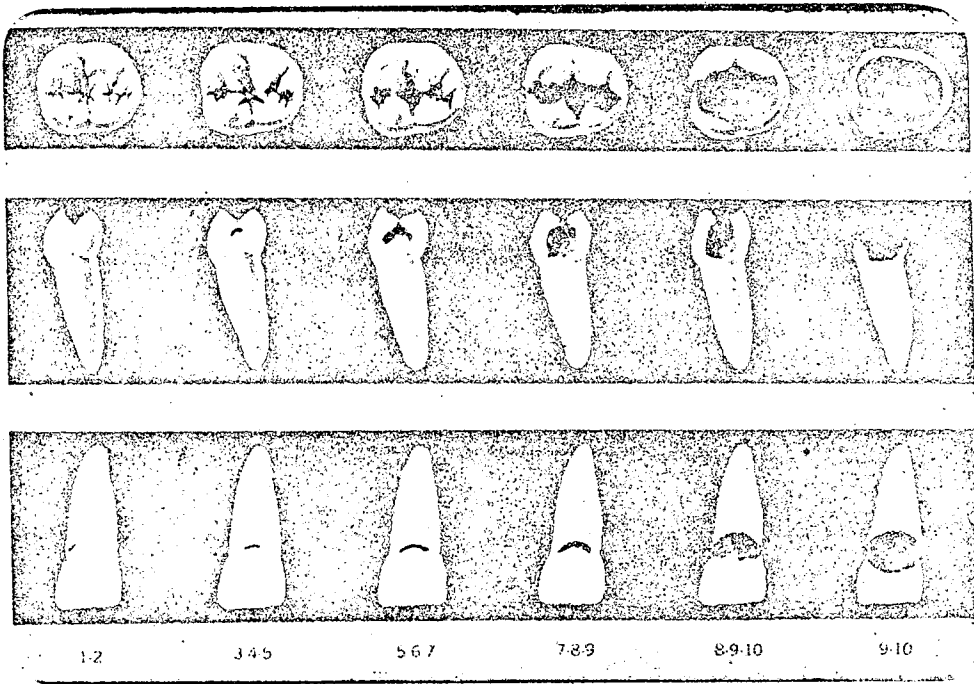
ส่วนประกอบภายในของพื้

ภาพประกอบที่ 4

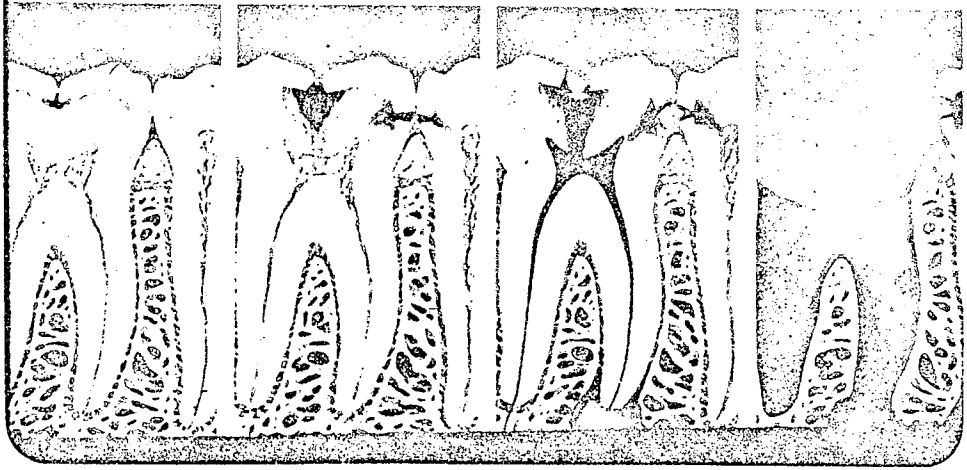
ภาพแสดงการผุของฟันในลักษณะต่าง ๆ

ภาพประกอบที่ 5

หน้า ๓

PROGRESS OF TOOTH DECAY

ภาพแสดงชั้นการผุและลุกลามภายในฟัน

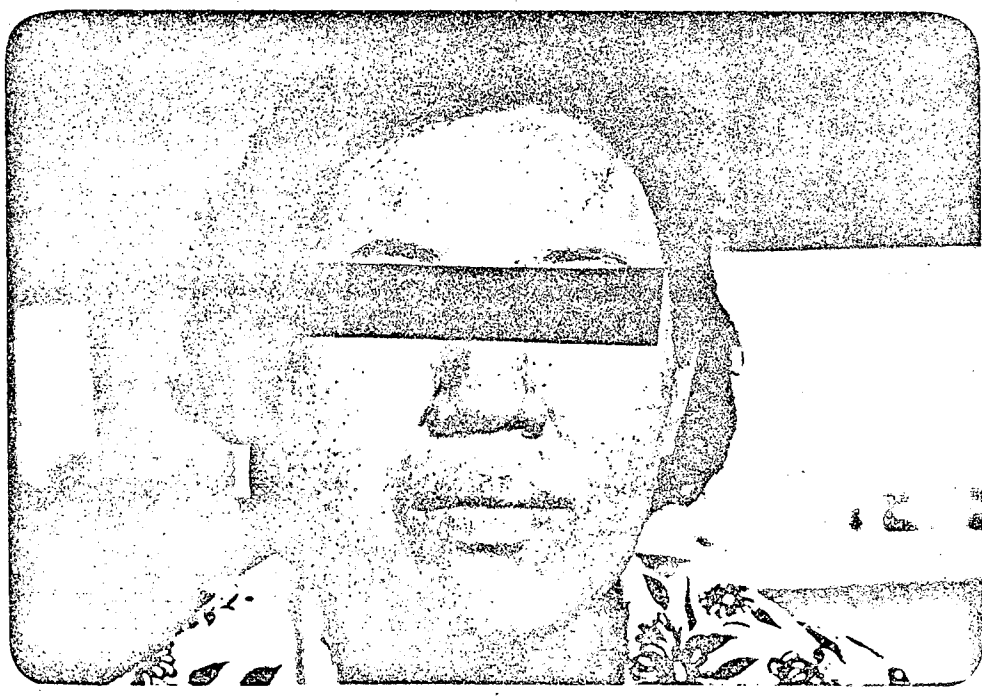
ภาพประกอบที่ 6

จนถึงชั้นหลุดหายไป

ภาพแสดงชั้นการบุและลูกกลามภายในพื้น

ภาพประกอบที่ 7

ซึ่งลูกกลามถึง รากพื้นแล้วเกิดอักเสบในส่วนอื่น ๆ ต่อไป

ภาพประกอบที่ 8

ภาพแสดงการ รอคัก เเสบจากโรคพื้นผุ

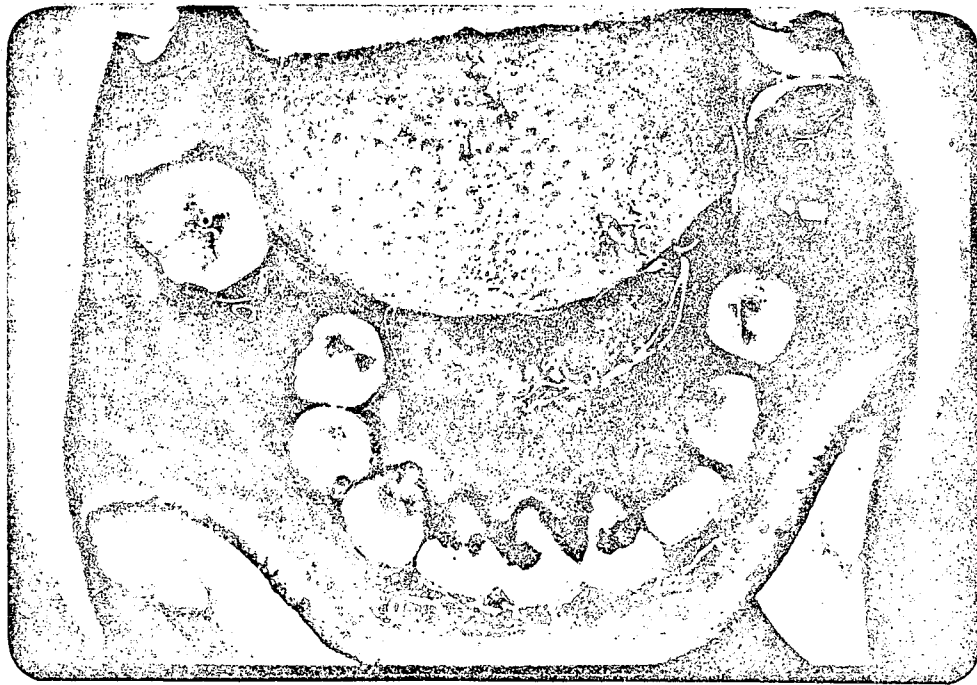
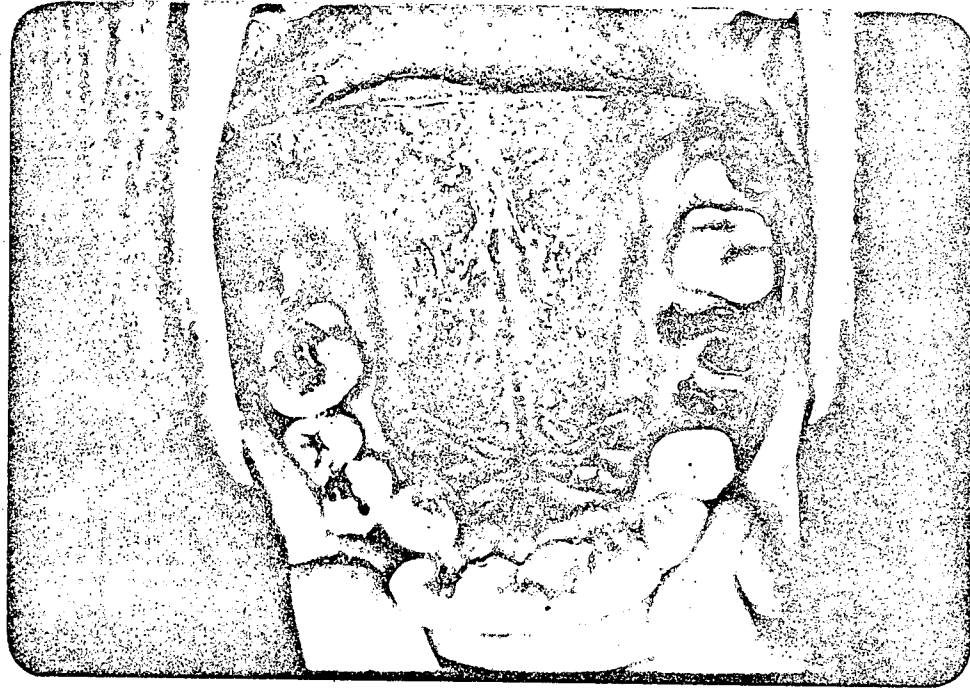
แล้วลูกกลามอัก เเสบอีกลักษณะหนึ่ง

ภาพแสดงการสูญเสียฟันของ โรคฟันผุ

ภาพประกอบที่ 9

หน้า ๕

เมื่อไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง

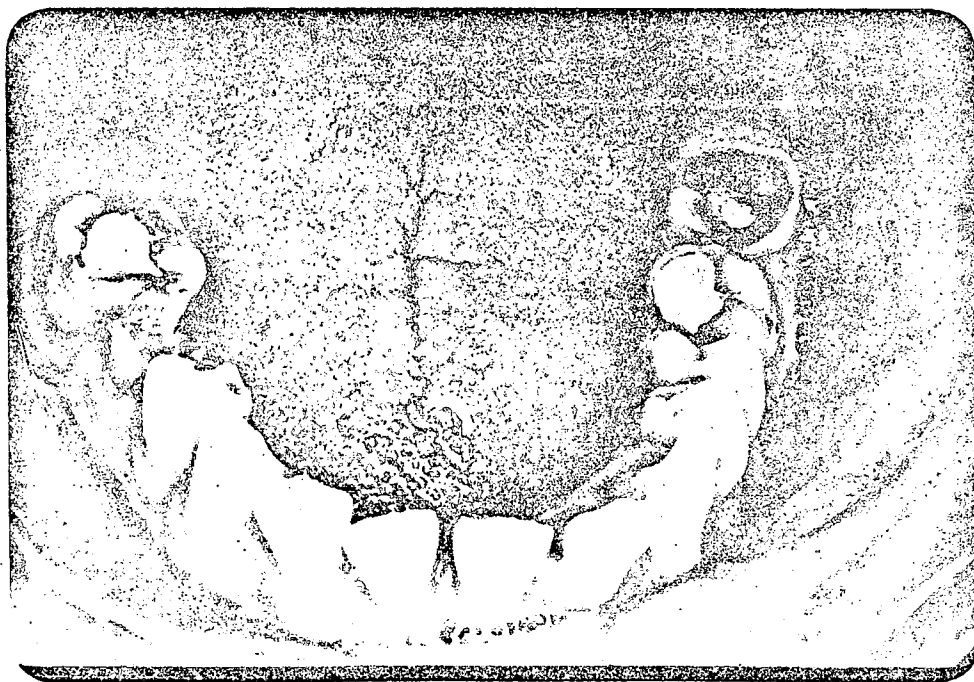
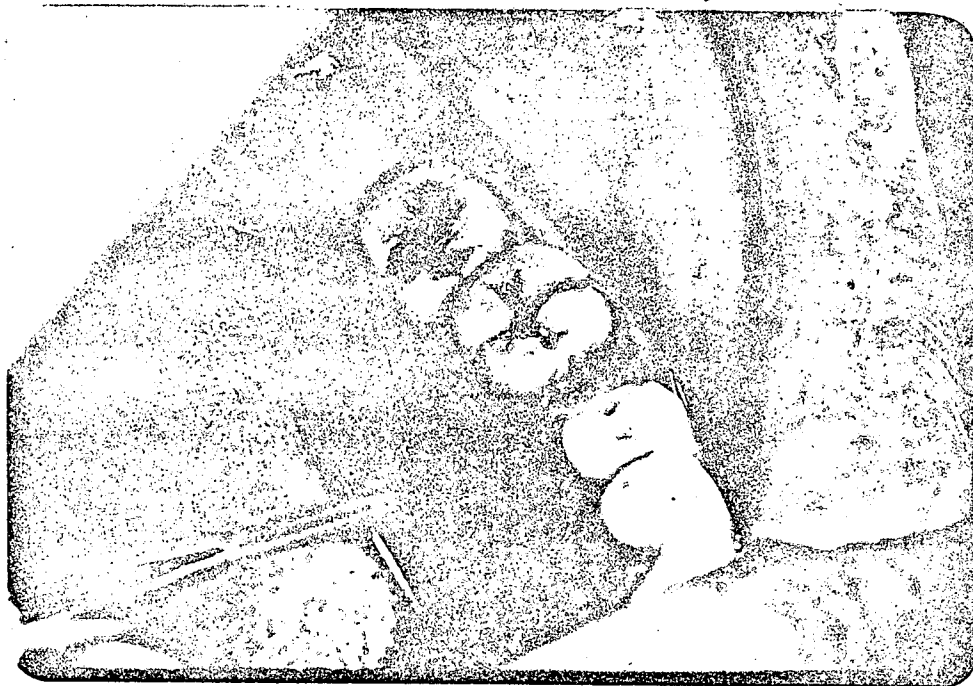
และปล่อยไวจนฟันอื่นเขตามไปด้วย

ภาพประกอบที่ 10

ภาพแสดง รอยฟันบนก่อนการบูรณะฟัน

ภาพประกอบที่ 11

หน้า ๖

ภาพแสดงการบูรณะฟันด้วยการอุด

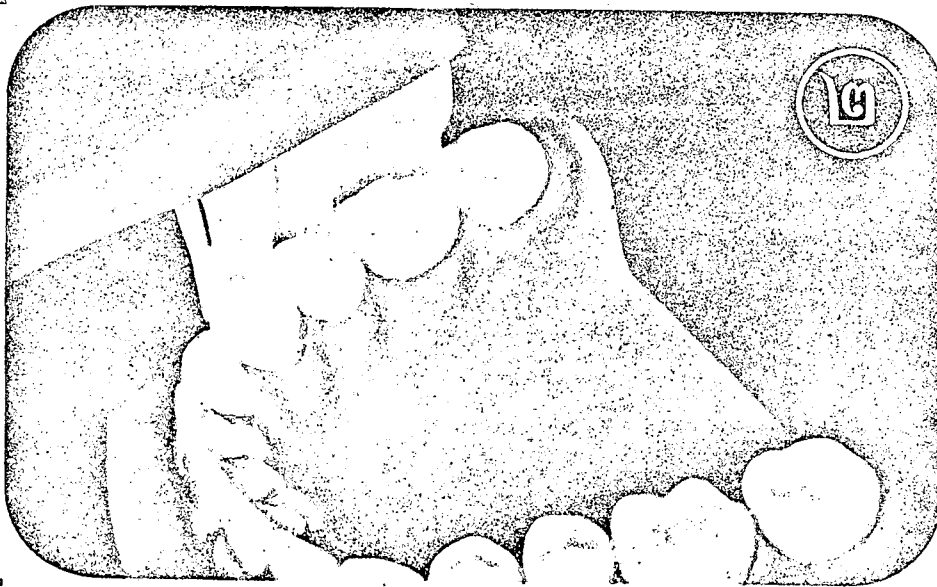
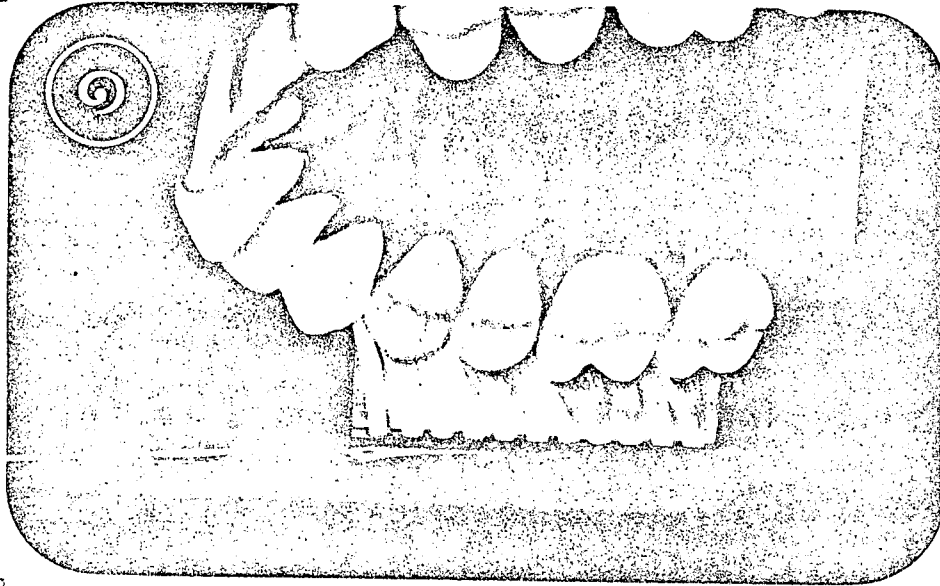
ภาพประกอบที่ 12

หน้า ๖

รูปที่ ๑ แผลงด้านนอกของฟันบน

ภาพประกอบที่ 13

หน้า ๘

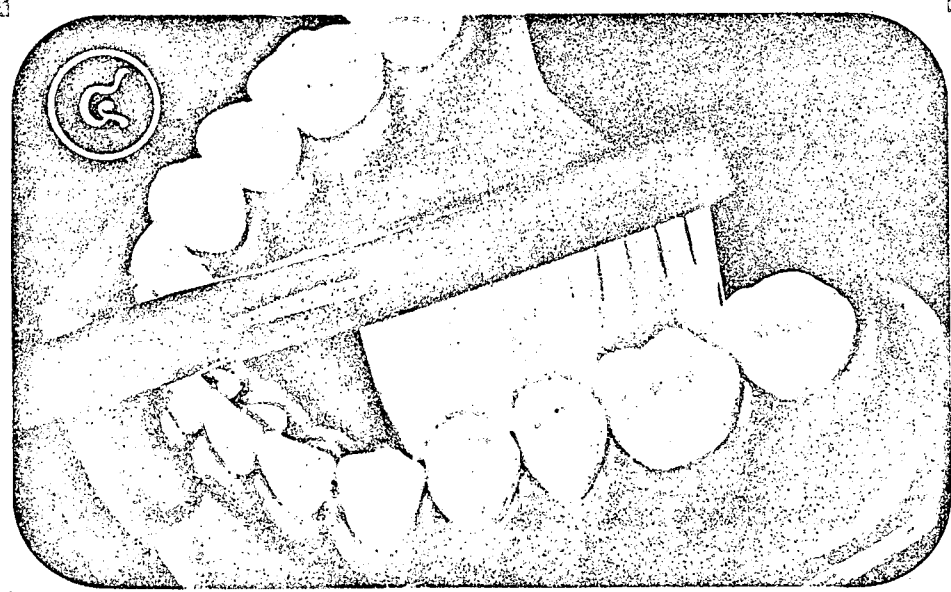
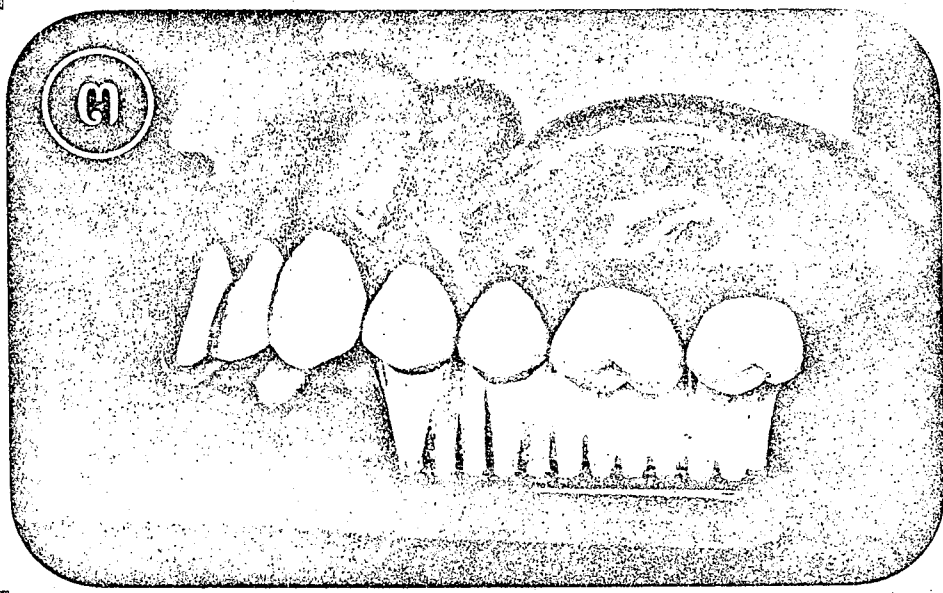
รูปที่ ๒ แผลงด้านนอกของฟันล่าง

ภาพประกอบที่ 14

ภาพประกอบที่ 15

รูปที่ ๓ แปรงด้านในของฟันบน

หน้า ๘

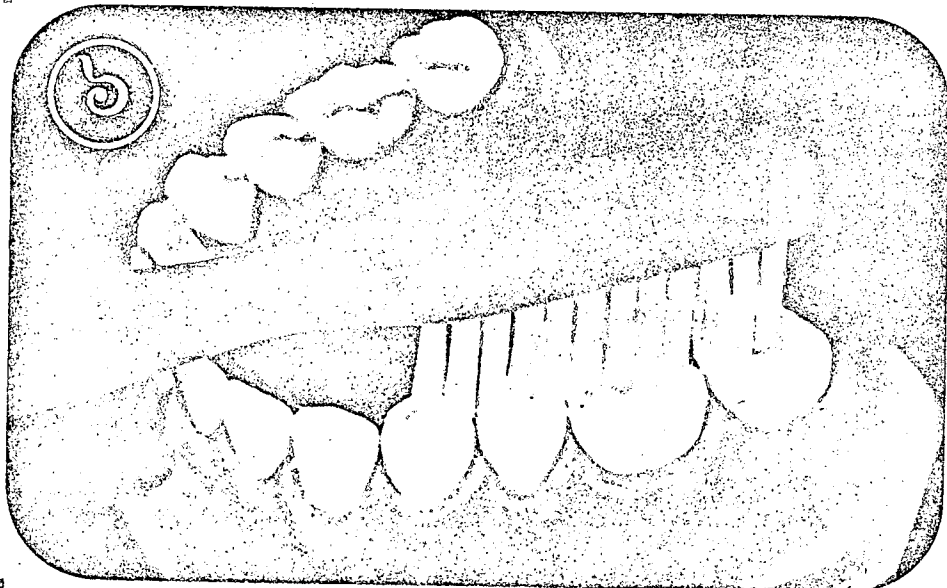
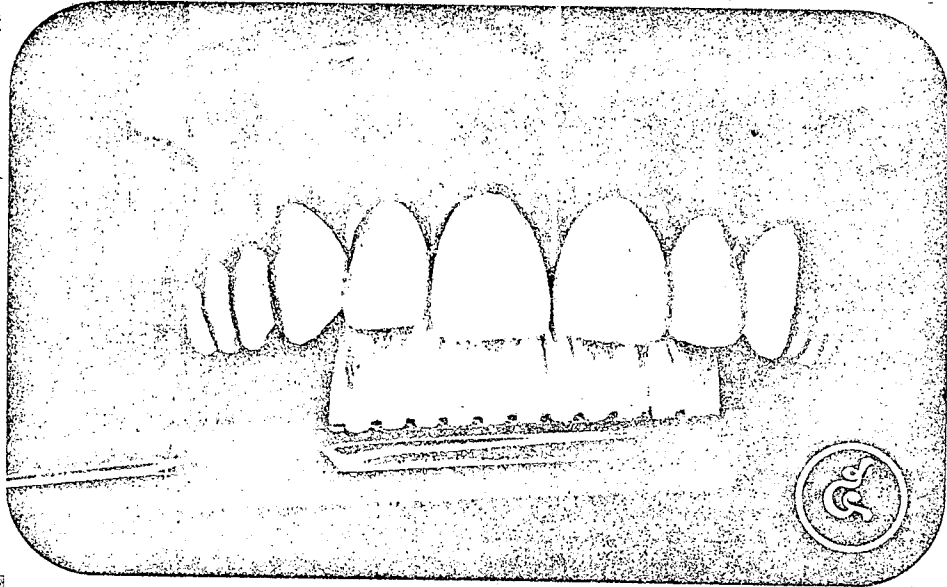
ภาพประกอบที่ 16

รูปที่ ๔ แปรงด้านในของฟันล่าง

รูปที่ ๕ แปรงด้านในของฟันหน้าบน

ภาพประกอบที่ 17

หน้า ๕

รูปที่ ๖ แปรงฟันด้านบดเคี้ยว

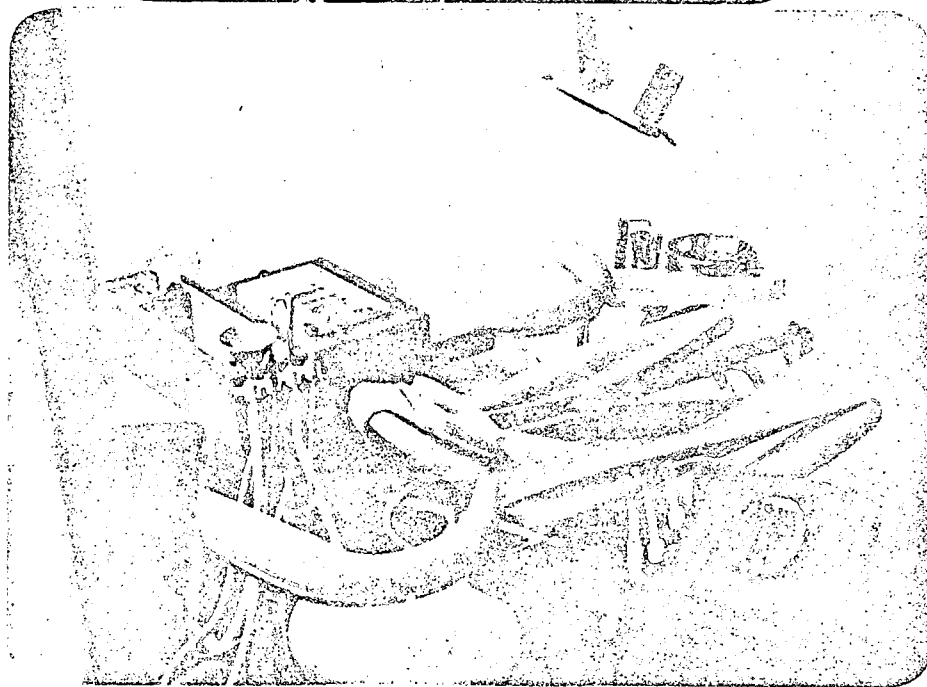
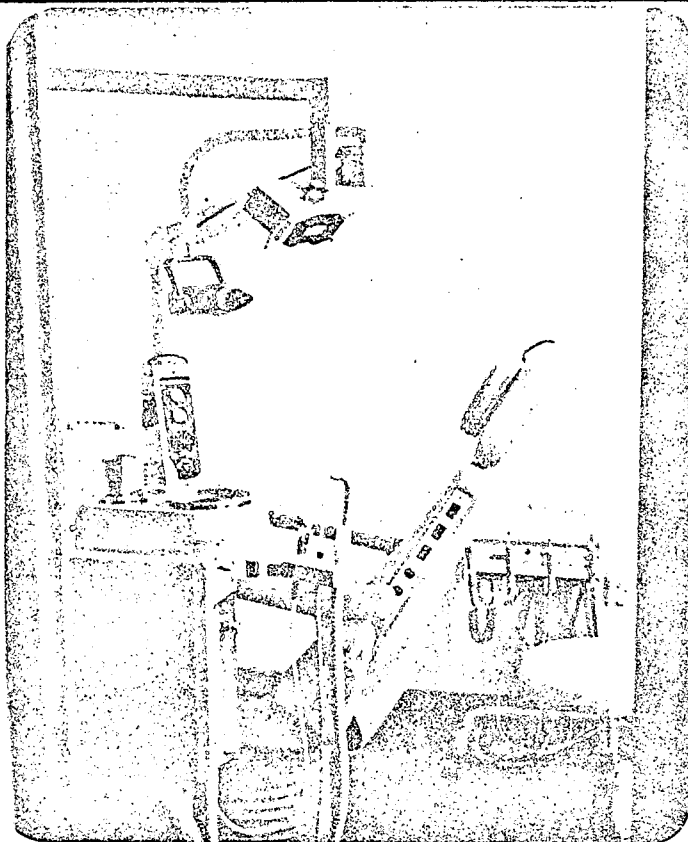
ภาพประกอบที่ 18

Blank space for page number and other information.

ภาพประกอบที่ 19

ภาพแสดง เครื่องมือทันตกรรม

หน้า ๑๐

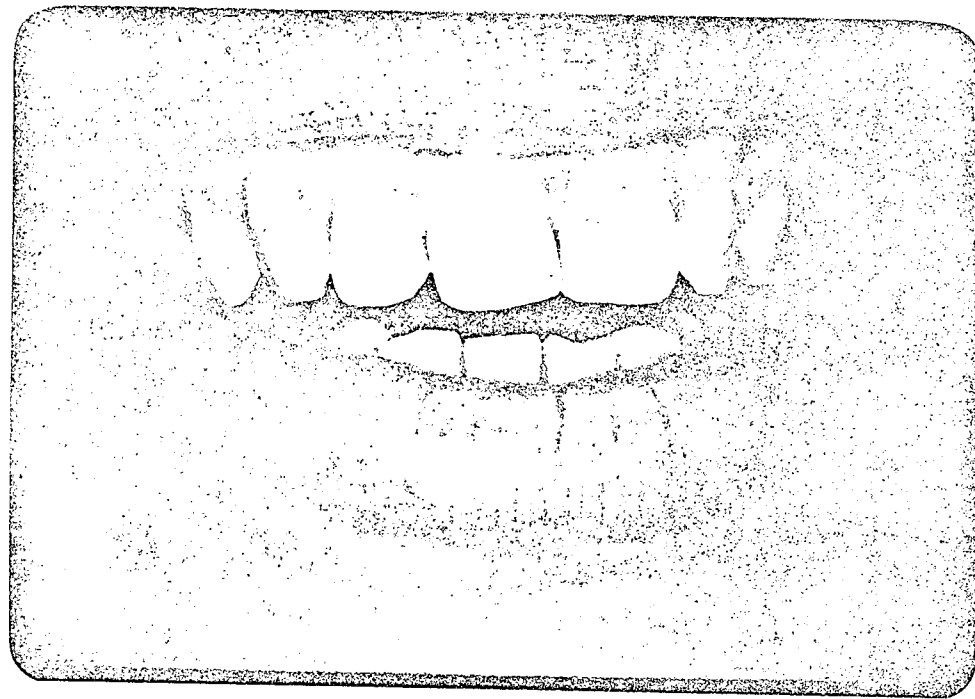
ภาพประกอบที่ 20

ภาพแสดง เครื่องมือทันตกรรม

สุขภาพฟันที่ควรทำให้มีเสถียรและยิ้มสวย

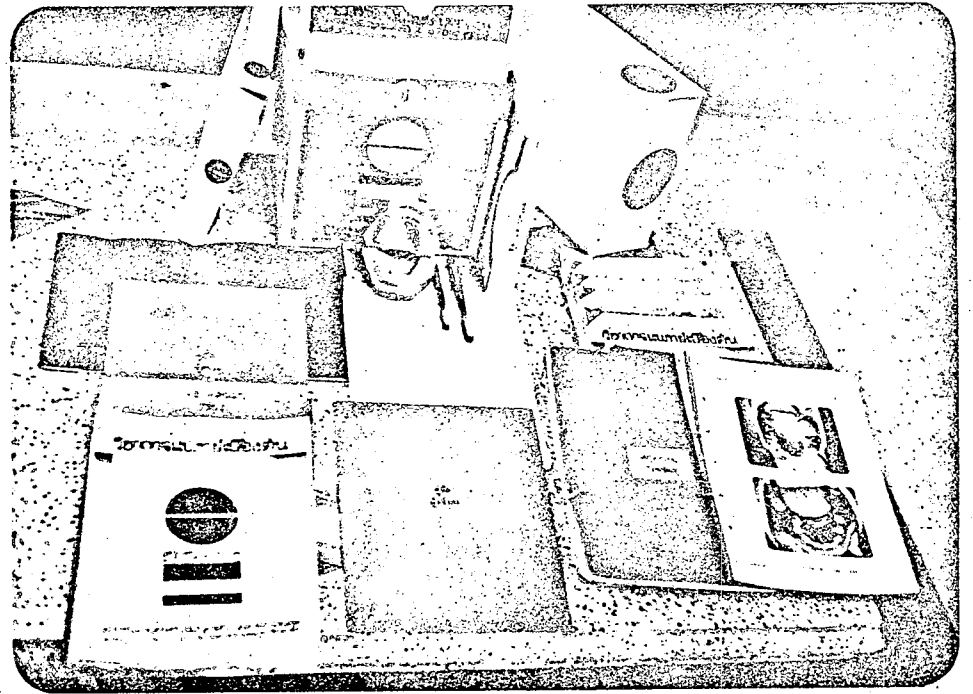
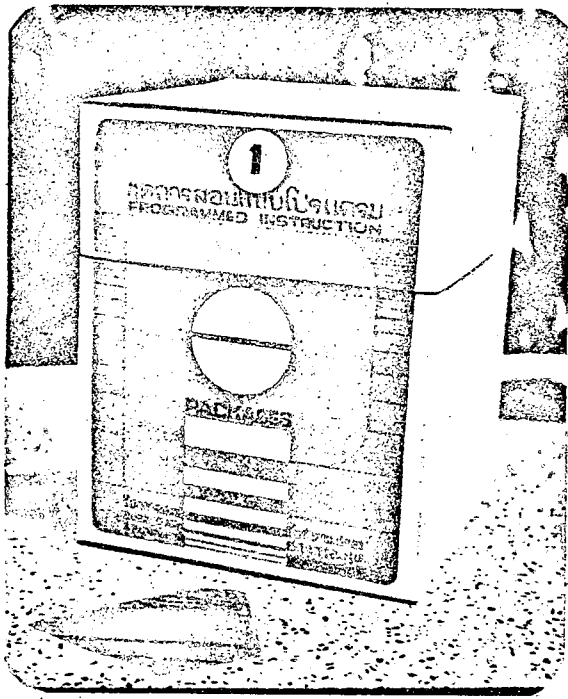
ภาพประกอบที่ 21

หน้า ๑๑

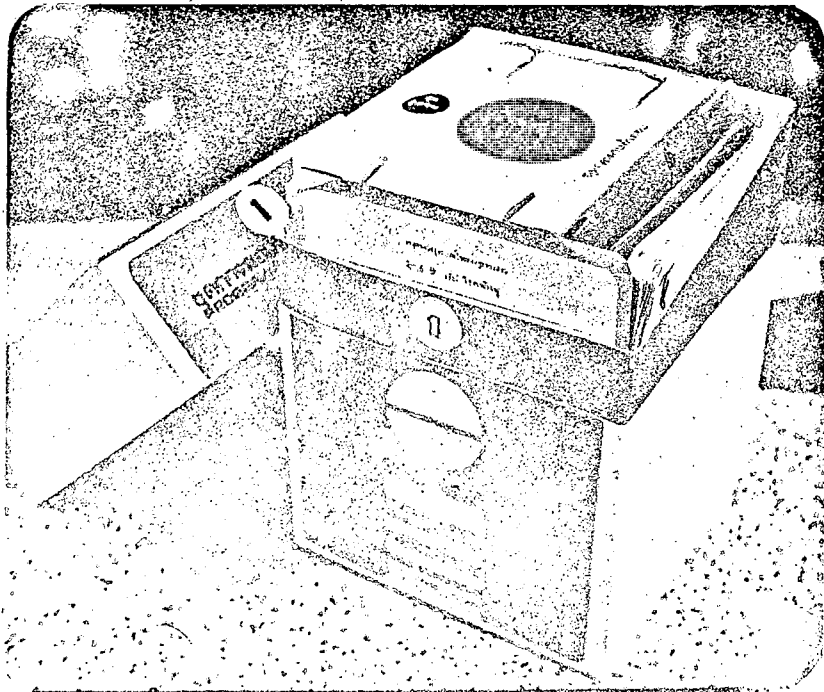

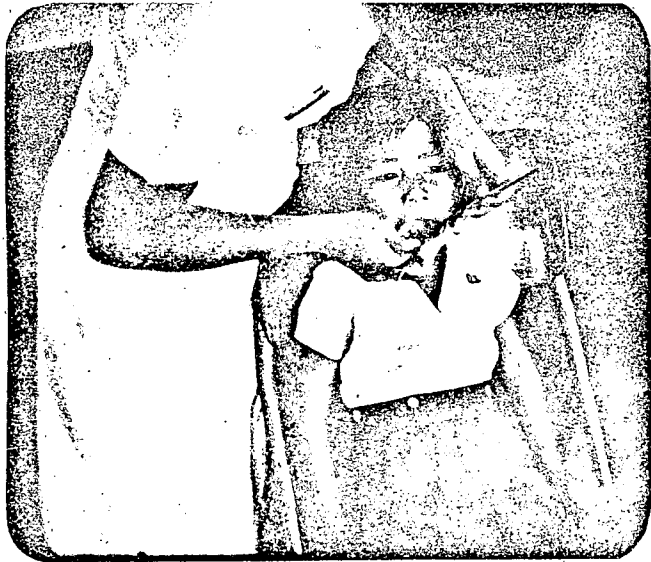
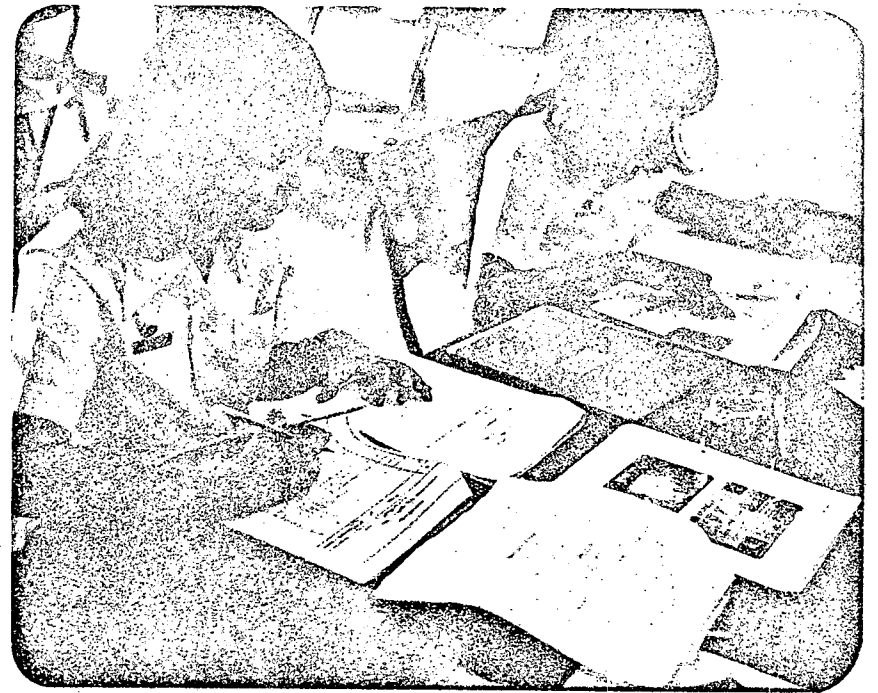
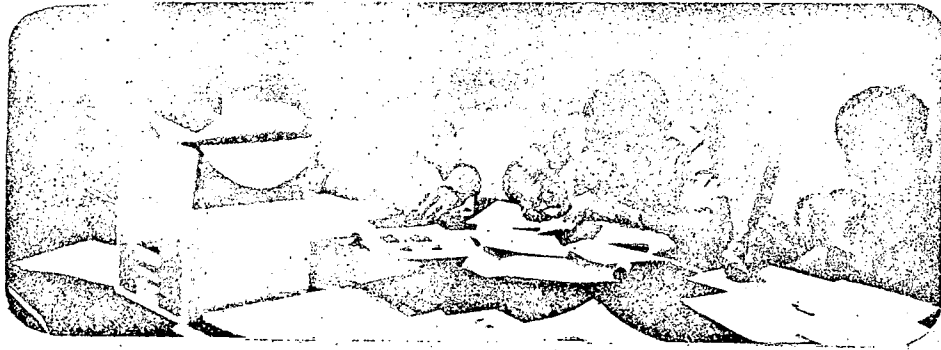
ภาคผนวก ค

ประมวลภาพการทดสอบ

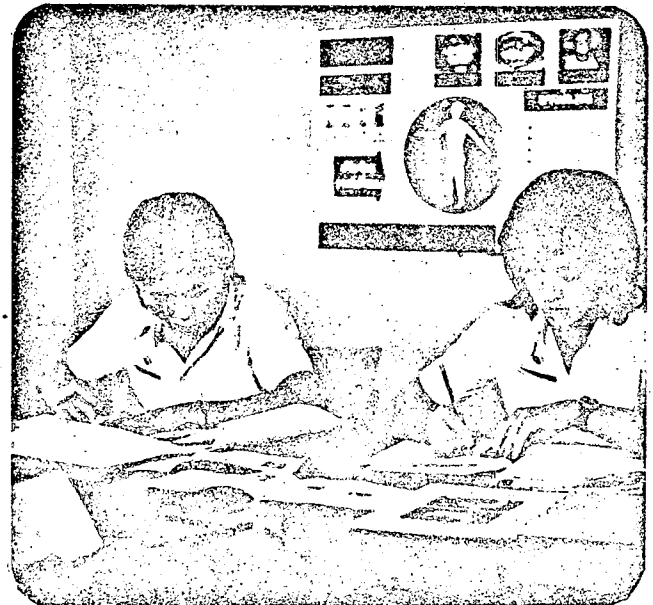
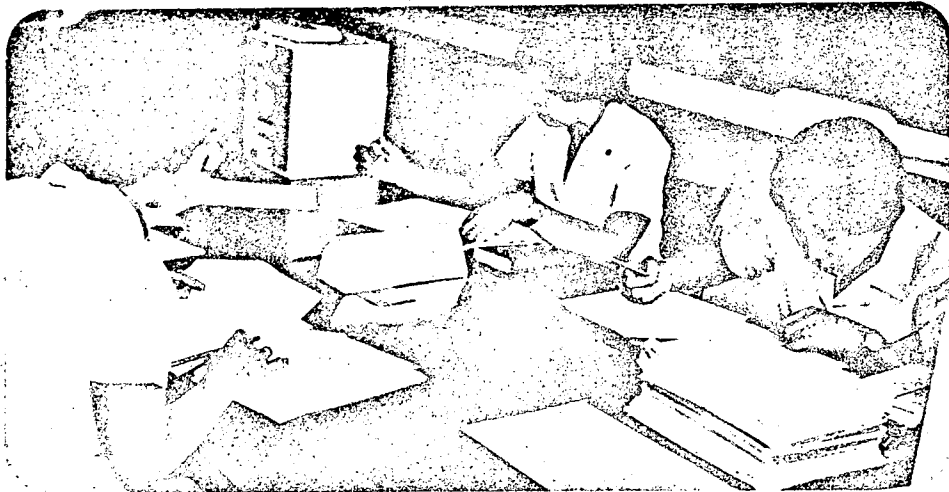

แนะนำชุดการสอน แก่ ผู้อำนวยการสอนและผู้สอน
ก่อนการดำเนินการสอน

ประมวลภาพ
การทดลอง
ชุดการสอน
เรื่อง โรคพิษงู

ประวัติการศึกษา

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์

วาที อัยศรี วิทยุ มีมั่งคั่ง

วุฒิการศึกษา

การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน ปีการศึกษา 2509

ตำแหน่ง

อาจารย์โท วิทยาลัยครูสงขลา

